

Tupakkatilasto 2020

Tupakointi vähenee mutta väestöryhmien välillä eroa

PÄÄLÖYDÖKSET

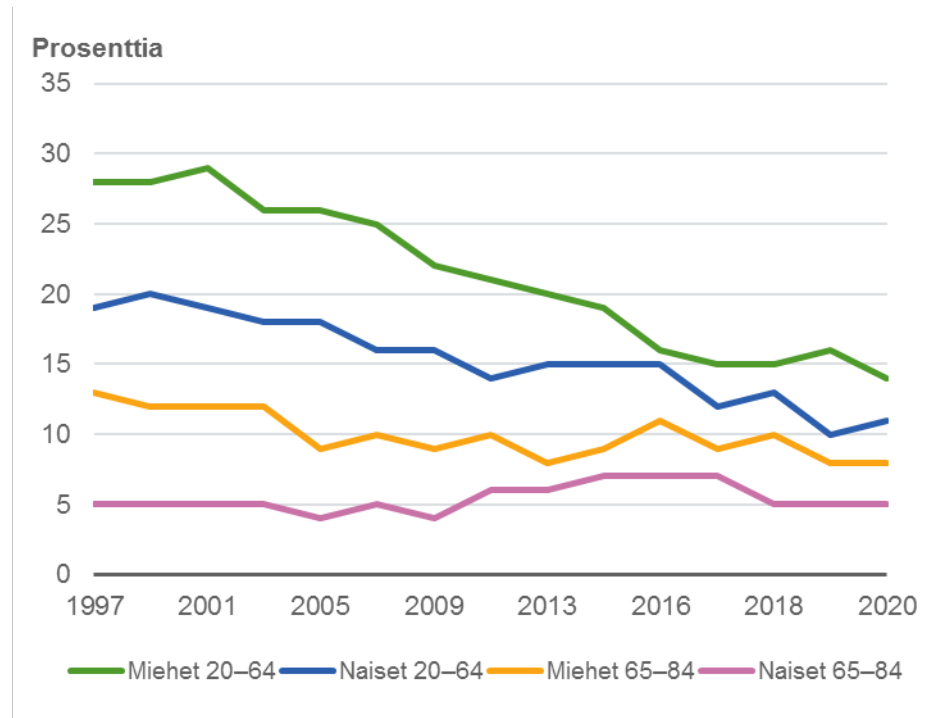
- Nuorten päivittäinen tupakointi on edelleen vähentynyt mutta se johtuu lähinnä tyttöjen tupakoinnin vähentymisestä.
- Aikuisväestön tupakointi vähenee mutta hitaasti ja epätasaisesti. Eläkeikäisen väestön tupakoinnissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viime vuosina.
- Sähkösavukkeiden käyttö on pysynyt vähäisenä sekä nuorilla että aikuisilla.
- Nuuskaaminen on pääsääntöisesti vähentynyt nuorilla. Etenkin ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevat pojat ovat vähentäneet nuuskan käyttöä mutta samassa ryhmässä tytöillä nuuskan käyttö on yleistynyt.
- Aikuisilla miehillä nuuskan käyttö on yleistynyt hieman.

Suomalaisista 20–64-vuotiaista noin 12 prosenttia tupakoi päivittäin vuonna 2020. Miehistä 14 prosenttia ja naisista 11 prosenttia tupakoi päivittäin. Eläkeikäisistä (65–84-vuotiaat) seitsemän prosenttia tupakoi päivittäin; eläkeikäisistä miehistä kahdeksan prosenttia ja naisista viisi prosenttia. Viimeisten kymmenen vuoden aikana aikuisväestön tupakointi on pääsääntöisesti vähentynyt, joskin vähenemiskehitys näyttää hidastuneen parin viime vuoden aikana. (Kuvio 1.)

Vuonna 2021 nuorista (14–20-vuotiaat) päivittäin tupakoi kuusi prosenttia. Nuorten päivittäinen tupakointi on edelleen vähentynyt. Kun vuonna 2021 nuorista pojista seitsemän prosenttia ja tytöistä viisi prosenttia tupakoi päivittäin, olivat vastaavat osuudet vuonna 2008–2009 pojilla 21 prosenttia ja tytöillä 17 prosenttia. Ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista päivittäin tupakoi huomattavasti useampi kuin lukiolaisista. (Kuviot 2 ja 3.)

Sähkösavukkeiden käyttö on pysynyt vähäisenä. Sähkösavukkeita käytti päivittäin prosentti 20–64-vuotiaista miehistä ja alle prosentti naisista vuonna 2020. Myös nuorilla sähkösavukkeiden käyttö on melko vähäistä.

Kuvio 1. Päivittäin tupakoivien miesten ja naisten osuudet (%) ikäryhmittäin 1997–2020

Lähteet: 20–64-vuotiaat: vuodet 1997–2012 Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus, THL; vuodet 2013–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL, vuodesta 2018 alkaen FinSote, THL. 65–84-vuotiaat: vuodet 1997–2011 Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus, THL; vuodet 2013–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL; vuodesta 2018 alkaen FinSote, THL.

Marke Jääskeläinen

etunimi.sukunimi@thl.fi

Sirpa Virtanen

etunimi.sukunimi@thl.fi

Tämän vuoden tilastossa huomioitavaa

Laatupoikkeamien vuoksi seuraavien aineistojen vuoden 2020 tietoja ei voida julkaista tässä tilastoraportissa:

- Raskauden aikainen tupakointi
- Tupakkatuotteiden kulutus: sikarit.

Tampereen yliopiston Nuorten terveystapatutkimus on lopetettu vuoden 2019. Tietoja ei enää raportoida tässä tilastoraportissa. Tupakkatilasto 2018 -tilastoraportista löytyy viimeisimmät, vuotta 2019 koskevat tiedot ja edelliset aikasarjat.

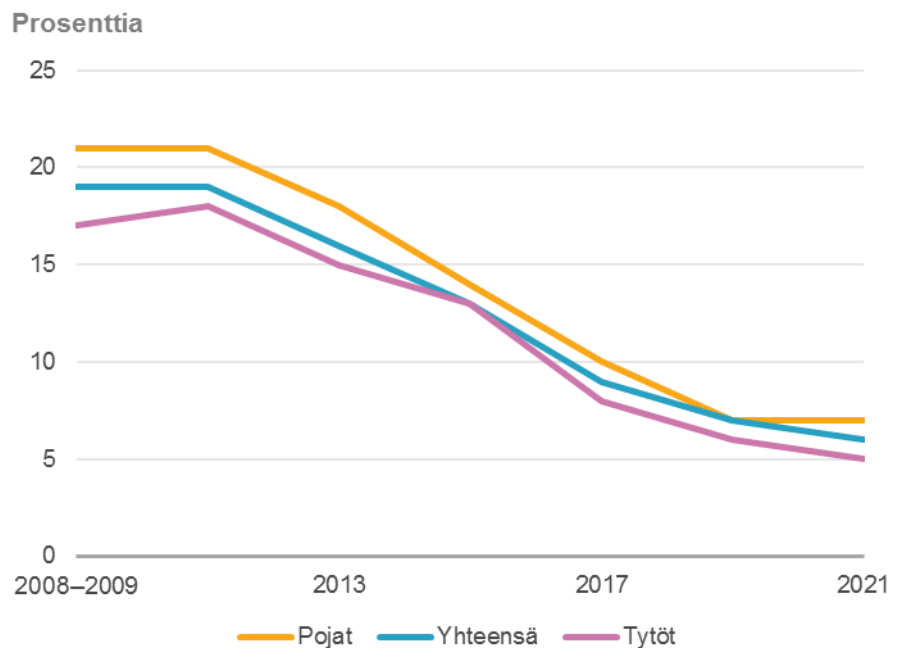
Väestön tupakointi

Vuonna 2020 aikuisista 20–64-vuotiaista naisista päivittäin tupakoi 11 prosenttia ja vastaavan ikäisistä miehistä 14 prosenttia. Päivittäistupakointi on vähentynyt vuosien 1996–2020 aikana. Vuonna 1996 aikuisista miehistä päivittäin tupakoi 28 prosenttia. Miesten päivittäisen tupakoinnin väheneminen 20–64-vuotiaiden osalta näytti pysähtyneen vuosina 2016–2019, mutta vuonna 2020 väheneminen näyttää jatkuvan. Päivittäin tupakoivien aikuisten naisten osuus pysyi samalla tasolla (n. 18 %) vuosina 1996–2006. Vuodesta 2007 lähtien naisten päivittäistupakointi on pääsääntöisesti vähentynyt, lukuun ottamatta viime vuotta. (Kuvio 1; liitetaulukko 1.)

Eläkeikäisessä väestössä (65–84-vuotiaat) miehistä tupakoi päivittäin kahdeksan prosenttia ja naisista viisi prosenttia vuonna 2020 (Kuvio 1; liitetaulukko 2). Eläkeikäisillä miehillä tupakoivien osuus on vakiintunut 2000-luvulla noin 8–10 prosenttiin. Eläkeikäisten naisten päivittäinen tupakointi on pysynyt lähes samalla tasolla 1990-luvun puolivälistä nykypäivään.

Vuonna 2021 nuorista (14–20-vuotiaat) pojista päivittäin tupakoi seitsemän prosenttia ja tytöistä viisi prosenttia. Nuorten päivittäistupakointi on vähentynyt viimeisten kymmenen vuoden aikana: vuonna 2011 vastaavat osuudet olivat pojilla 21 prosenttia ja tytöillä 18 prosenttia. Viime vuosina lasku ei kuitenkaan ole ollut tasaista, vaan se on pysähtynyt pojilla. (Kuvio 2; liitetaulukko 6.)

Kuvio 2. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden tyttöjen ja poikien osuudet (%), 2008/2009–2021

Lähde: Kouluterveyskysely, THL.

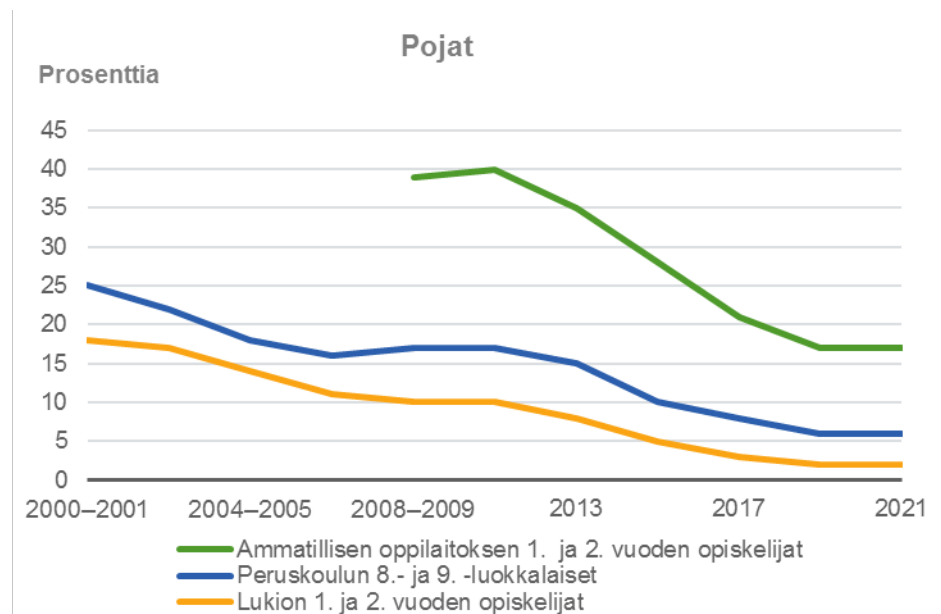
Nuorten tupakoinnissa on oppilaitostyyppikohtaisia eroja. Vuonna 2021 perusopetuksen 8. ja 9. -luokkalaisista viisi prosenttia tupakoi päivittäin (tytöistä 4 % ja pojista 6 %). Lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijoista päivittäin tupakoivia oli kaksi prosenttia. Opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevilla tupakointi on edelleen huomattavasti muita oppilaitostyyppisiä yleisempää. Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 18 prosenttia (tytöistä 18 % ja pojista 17 %) tupakoi päivittäin. Tupakointi on vähentynyt kaikissa oppilaitostyypeissä mutta viime vuosina enää tytöillä. (Kuvio 3a–b; liitetaulukko 6.)

Koronaepidemia

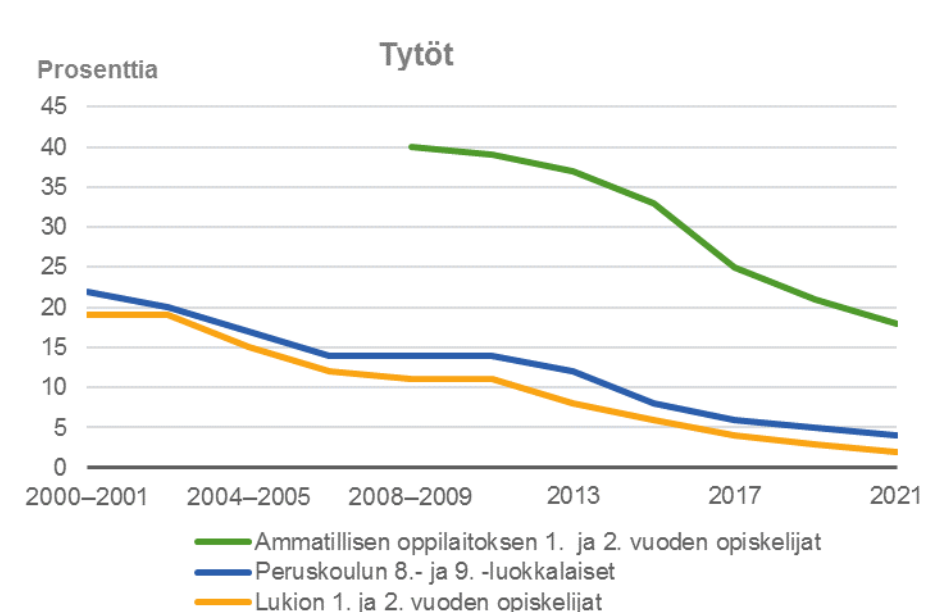
Vuoden 2020 keväällä alkaneen koronaepidemian vaikutusten tupakkatuotteiden kulutukseen, matkustajatuontiin, salakuljetukseen ja väestön tupakkatuotteiden käyttöön arvioidaan olleen monenlaisia, ja osin vaikutuksia on vaikea arvioida:

- Verotettujen savukkeiden kulutus väheni mutta epätarkan mittaamistavan vuoksi vuosien välistä todellista muutosta on vaikea arvioida.
- Ulkomaille matkustaminen ja risteilymatkailu Viroon ja Ruotsiin vähenivät voimakkaasti. Samalla väheni myös savukkeiden matkustajatuonti.
- Väestön päivittäinen tupakointi on edelleen vähentynyt mutta on vaikea arvioida, onko se jatkoa jo pitkään jatkuneelle vähenemiskehitykselle vai onko koronaepidemia vaikuttanut asiaan.
- Koronaepidemian aikaiset matkustusrajoitukset ja matkustamisen voimakas väheneminen ovat voineet vaikuttaa nuuskan saatuuteen ja siten sen käyttöön.

Kuvio 3a. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden poikien osuudet (%), 2000–2021

Kuvio 3b. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden tyttöjen osuudet (%), 2000–2021

Lähde: Kouluterveyskysely. THL.

Nuuskan käyttö

Nuuskaa käytti vuonna 2020 päivittäin seitsemän prosenttia 20–64-vuotiaista miehistä. Nuuskaaminen on lisääntynyt alle 50-vuotiailla miehillä 2000-luvun alkuun verrattuna. Nuuskaaminen oli yleisintä 20–34-vuotiailla miehillä, joista 12 prosenttia ilmoitti nuuskaavansa päivittäin. Nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaa käytti 12 prosenttia 20–64-vuotiaista miehistä. Nykyisin eniten nuuskasivat 20–34-vuotiaat miehet, joista 22

prosenttia ilmoitti nuuskaavansa joko päivittäin tai satunnaisesti. Naisilla sekä päivittäinen että nykyinen nuuskan käyttö oli vähäistä (1-2 %). (Liitetaulukko 10.)

Vuonna 2021 nuuskaa käytti päivittäin 14–20-vuotiaista nuorista viisi prosenttia: tytöistä kaksi prosenttia ja pojista seitsemän prosenttia. Nuuskan päivittäinen käyttäminen oli edelleen harvinaista perusopetuksen 8. ja 9. -luokkalaisilla tytöillä (2 %) ja lukion 1. ja 2. vuoden tytöillä (1 %). Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden tytöistä nuuskaa käytti päivittäin seitsemän prosenttia, kun vuonna 2017 osuus oli kaksi prosenttia. Pojat käyttivät päivittäin nuuskaa huomattavasti yleisemmin. Peruskouluissa päivittäin nuuskaa käytti pojista kuusi prosenttia ja lukioissa viisi prosenttia. Ammatillisissa oppilaitoksissa nuuskaa päivittäin käyttäviä poikia oli 16 prosenttia. Päivittäin nuuskaa käyttävien poikien osuus on kasvanut erityisesti ammatillisissa oppilaitoksissa vuoteen 2010/2011 verrattuna mutta kasvu näyttäisi taittuneen vuonna 2021. Yläkouluissa ja lukioissa nuuskan käytön kasvu on tasaantunut vuoden 2015 jälkeen. (Liitetaulukko 11.)

Sähkösavukkeiden käyttö

Vuonna 2020 noin prosentti 20–64-vuotiaista miehistä ja alle prosentti naisista käytti sähkösavukkeita päivittäin (liitetaulukko 5). Nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) sähkösavukkeita käytti kolme prosenttia 20–64-vuotiaista miehistä ja prosentti naisista. Nikotiinipitoisia sähkösavukkeita käytti vuonna 2020 kaksi prosenttia miehistä ja prosentti naisista. (Liitetaulukko 5.) Miehistä 74 prosenttia ja naisista 89 prosenttia ei ollut koskaan käyttänyt sähkösavukkeita. Vastaavat prosenttiosuudet 20–34-vuotiaiden joukossa olivat miehillä 64 prosenttia ja naisilla 85 prosenttia.

Vuonna 2021 nuorista pojista (14–20-vuotiaat) sähkösavukkeita käytti päivittäin kolme prosenttia ja tytöistä prosentti. Sähkösavukkeita käytti päivittäin perusopetuksen 8. ja 9. -luokkalaisista pojista kolme prosenttia, lukiolaispojista prosentti ja ammattiin opiskelevista pojista neljä prosenttia vuonna 2021. Tytöillä osuudet olivat vastaavasti perusopetuksessa prosentti, lukioissa noin puoli prosenttia ja ammatillisissa oppilaitoksissa kaksi prosenttia. Sähkösavukkeiden päivittäinen käyttö on pääsääntöisesti vähentynyt sekä ty- töillä että pojilla vuoden 2015 jälkeen.

Tupakoinnin lopettamishalukkuus

Tupakoinnin haluaisi lopettaa 63 prosenttia 20–64-vuotiaista päivittäin tupakoivista viimeisimpien saatavilla olevien tietojen eli vuoden 2018 tietojen mukaan. Päivittäin tupakoivista miehistä 31 prosenttia ja naisista 45 prosenttia oli yrittänyt lopettaa tupakoinnin olemalla tupakoimatta vähintään vuorokauden viimeisen 12 kuukauden aikana.

Raskauden aikainen tupakointi 2019

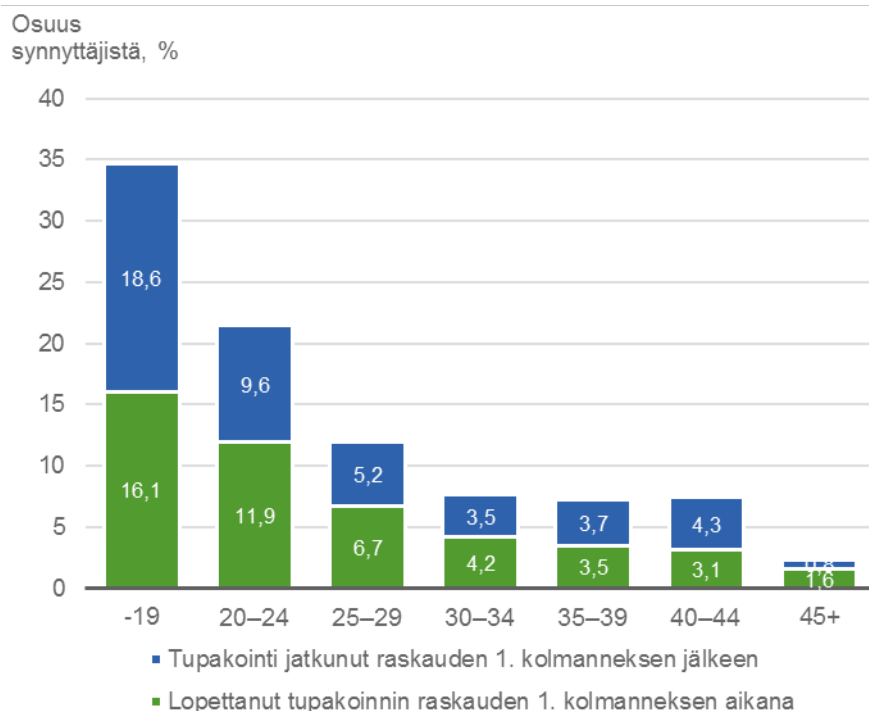
Vuonna 2019 raskauden aikana tupakoi 10,7 prosenttia kaikista synnyttäjäistä. THL:n Perinataalitalaston¹ mukaan viime vuosina tupakoivista yhä useampi on ilmoittanut lopettaneensa tupakoinnin raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana. Vuonna 2019 tupakoinnin ilmoitti lopettaneensa 53,9 prosenttia tupakoineista, mikä on 20,6 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2009.

Raskauden aikainen tupakointi on yleisempää nuoremmassa ikäryhmässä. Vuonna 2019 alle 20-vuotiaista synnyttäjäistä (N=598) raskauden aikana tupakoi 31,4 prosenttia. Heistä 46,3 prosenttia ilmoitti lopettaneensa tupakoinnin raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana. Sen sijaan yli 35-vuotiaista synnyttäjäistä (N= 11 065) raskauden aikana tupakoi ,3 prosenttia, ja heistä 47,4 prosenttia lopetti tupakoinnin raskauden alkuaikana. (Kuvio 4.)

Aineiston laatu poikkeamien vuoksi vuoden 2020 raskauden aikaista tupakointia koskevia tietoja ei voida julkaista tässä tilastoraportissa.

¹ Synnyttäjäistä, synnytyksistä ja vastasyntyneistä julkaistaan vuosittain erillinen [tilastoraportti](#), jossa on tietoja muun muassa raskauden aikaisesta tupakoinnista.

Kuvio 4. Synnyttäjien tupakointi ja tupakoinnin lopettaminen raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana ikäryhmittäin 2019, %

Lähde: Perinataalilasto, THL.

Verotettujen tupakkatuotteiden kulutus ja matkustajatuonti 2020

Suomessa ei suoraan tilastoida tupakkatuotteiden kulutusta mutta kulutuksen kehitystä voidaan arvioida verotettujen tupakkatuotteiden määrän perusteella.

Suomessa luovutettiin kulutukseen vuonna 2020 (joulukuun 2019–marraskuun 2020 tietojen mukaan) verotettuja savukkeita 2 957 miljoonaa kappaletta (liitetaulukko 12). Ensimmäinen tupakkalaki säädettiin 1970-luvun puolivälissä, jonka jälkeen verollisten savukkeiden kulutus kääntyi laskusuuntaiseksi. Verollisten savukkeiden kulutus väheni huomattavasti 1990-luvulla. Suurin väheneminen sijoittuu 1990-luvun alun lamavuosiin. Kulutus ei enää laman jälkeen palautunut sitä edeltävälle tasolle, vaan jäi pysyvästi matalammaksi.

Savukkeiden ja nuuskan matkustajatuontia selvitetään Kantar TNS:n toteuttamalla kyselytutkimuksella (kts. tarkemmin Laatuseloste / Menetelmät). Suomalaiset toivat ulkomaanmatkoilta 191 miljoonaa verovapaata savuketta vuonna 2020, mikä on 52 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019 ja 43 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2018. Matkustajatuontiseurannan mukaan savukkeiden matkustajatuonti on veronkorotuksista huolimatta vähentynyt vuoteen 2014 asti ja jälleen vuodesta 2015 eteenpäin. (Liitetaulukko 12.)

Nuuskan matkustajatuonti on lisääntynyt 2010-luvulla ja saavutti huippunsa vuonna 2018. Tämän jälkeen nuuskan maahantuonti on vähentynyt, vaikka onkin pysynyt edelleen verrattain korkealla tasolla. (Liitetaulukko 12.) Osasy verottomien tupakkatuotteiden kulutuksen ja matkustajatuonnin laskuun vuonna 2020 lienee koronapandemiasta johtuva matkustamisen väheneminen.

Vuonna 2020 (joulukuu 2019–marraskuu 2020) verollisia ja verottomia savukkeita kulutettiin yhteensä 675 kappaletta 15 vuotta täyttäneeltä henkilöltä kohden. Vuoden 2005 jälkeen savukkeiden kulutuksen trendi on ollut laskeva. Savukkeiden verotettu määrä on kuitenkin vaihdellut jonkin verran vuosien välillä johtuen tupakkaveron korotuksiin liittyvästä tupakkatuotteiden varastoinnista. Veronkorotuksia on tehty lähes joka vuosi vuodesta 2009 lähtien, ja ennen veronkorotuksia tupakkateollisuus on siirtänyt suuria määriä savukkeita verolliseen varastoon. Varastointi sekä sen ajoittuminen ja määrä vaihtelevat jonkin verran, mikä johtaa vuosittaisten verotettujen savukkeiden määrän vaihteluun. (Liitetaulukko 13; kuvio 5.)

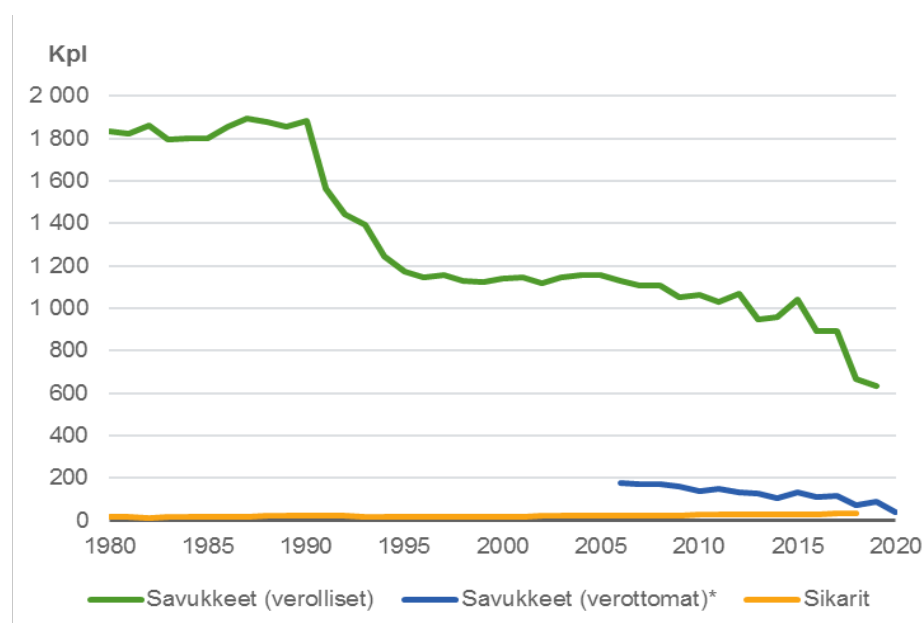
Irtotupakkaa kulutettiin 134 grammaa 15 vuotta täyttäneeltä henkilöltä kohden vuonna 2020 (joulukuu 2019 - marraskuu 2020). Savukkeiden tapaan irtotupakan verotettuun määrään vaikuttaa tupakkaveron korotuksiin liittyvä varastointi. Irtotupakan kulutus väheni vuodesta 2002 vuoteen 2010, jonka jälkeen siinä on esiintynyt tämän tilaston perusteella vuosittaista vaihtelua. (Liitetaulukko 13.)

Laatupoikkeamien vuoksi Verohallinto ei ole voinut julkaista sikareiden kulutuksesta tietoja vuosien 2019 ja 2020 osalta. Vuonna 2018 (joulukuu 2017–marraskuu 2018) sikareita luovutettiin kulutukseen 148 miljoonaa kappaletta. Sikarien kulutuksen piikki oli 1970-luvulla, jonka jälkeen se laski huomattavasti. 1990-luvun puolivälistä sikarien kulutus on ollut kasvussa. Merkittävä kulutuksen väheneminen vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2017 (kulutus 161 miljoonaa kappaletta) selittynee suurelta osin sikarien verorakenteen muutoksella, mikä kasvatti halpahintaisten sikareiden verorasitusta. (Liitetaulukko 12.)

Tulli otti haltuun 4,5 miljoonaa savuketta vuonna 2020. Tullin haltuun ottamien savukkeiden määrä kasvoi merkittävästi vuodesta 1995 vuoteen 2000, jolloin se saavutti huipunsa. Haltuun otettujen savukkeiden määrä on laskenut vuodesta 2006 alkaen ollen alimmillaan vuosina 2018 ja 2019. Vuonna 2006 tulli takavarikoi 32,6 miljoonaa savuketta, kun se vuosina 2018 ja 2019 otti haltuun 2,7 miljoonaa savuketta. (Liitetaulukko 15.)

Vuonna 2020 (joulukuu 2019–marraskuu 2020) kulutettiin nikotiinipitoista sähkösavukekenestettä 6 855 litraa. Valmisteveroa tästä määrästä kannettiin 2,1 miljoonaa euroa.

Kuvio 5. Verollisten ja verovapaiden savukkeiden sekä sikareiden luovutukset verolliseen kulutukseen (joulu-marraskuu) kappaletta 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti 1980–2020

Lähde: Verohallinto.

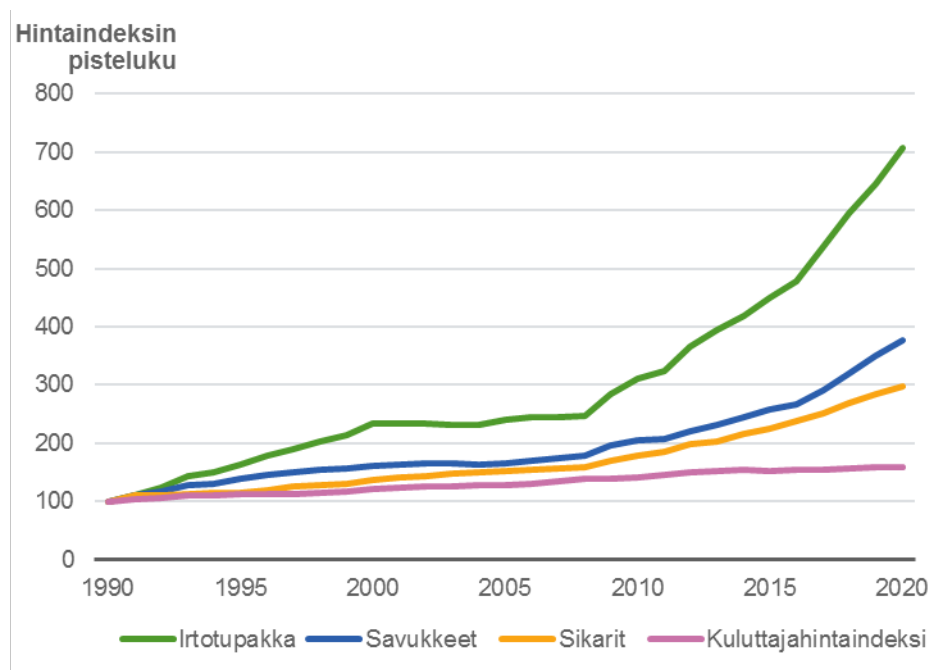
Tupakkatuotteiden hintakehitys

Vuonna 2020 tupakkatuotteiden nimellishinnat nousivat keskimäärin 7,6 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna savukkeiden hinnat nousivat 7,5 prosenttia, sikareiden hinnat 4,0 prosenttia ja irtotupakan hinta 9,4 prosenttia. (Liitetaulukko 16; kuvio 6.)

Tupakkaveroa on korotettu vuodesta 2009 lähtien joka vuosi lukuun ottamatta vuosia 2011 ja 2013. Vuosina 2016–2021 veroa on korotettu puolivuositain. Lisäksi yleistä arvonlisäveroprosenttia korotettiin heinäkuussa 2010 ja tammikuussa 2013. Tupakkatuotteiden nimellishinnat ovat nousseet noin 84 prosenttia vuosina 2011–2020. Savukkeiden hinta on noussut noin 81 prosenttia ja sikareiden hinta noin 61 prosenttia vuoteen 2011 verrattuna. Irtotupakan hinta on noussut eniten, noin 119 prosenttia. (Liitetaulukko 16.)

Merkittävä osa tupakkatuotteiden hinnasta on tupakkaveroa, josta osa määräytyy arvoperusteisesti ja osa on yksikköveroa. Arvoperusteisen veron johdosta tupakkatuotteesta kannettavan tupakkaveron määrä kasvaa muun hinnanosan kasvaessa, jolloin tupakkatuotteiden hinnat ja tupakkaveron määrä ovat kasvaneet yleisen hintatason nousun mukana myös silloin, kun tupakkaveron korotuksia ei ole tehty. Hinnannousu vuodesta 2009 lähtien selittyy kuitenkin pääosin veronkorotuksilla.

Kuvio 6. Tupakkatuotteiden nimellishintaindeksit ja kuluttajahintaindeksi 1990–2020 (1990=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Tupakkaverotus Suomessa vuosina 2019–2020

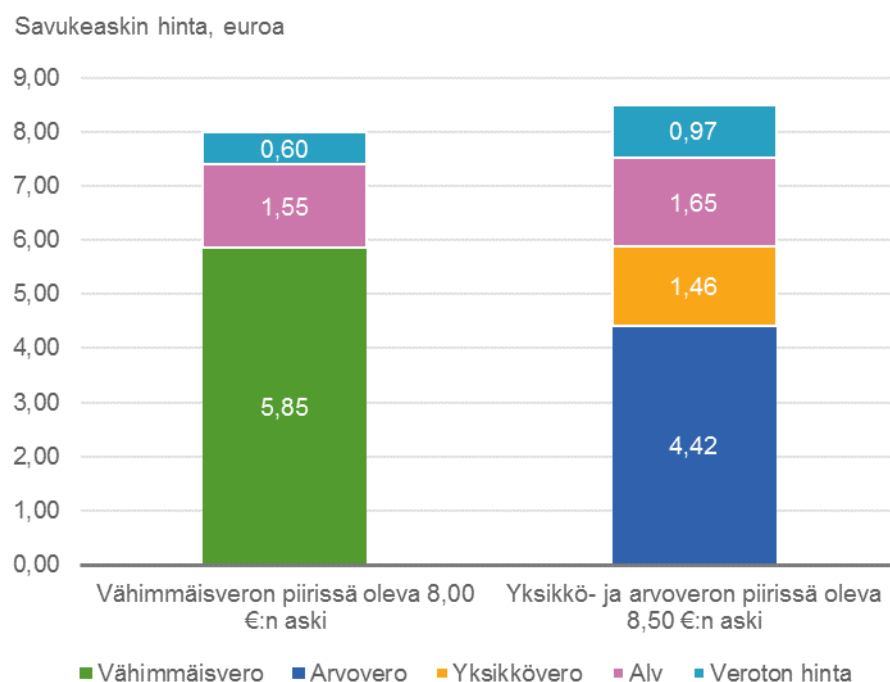
Tupakkaveroa kannetaan savukkeista, sikareista ja pikkusikareista sekä irtotupakasta ja sähkösavukeneesteistä. Irtotupakka on jaettu verotuksellisesti kahteen eri tuoteryhmään, jotka ovat savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka ja muu piippu- ja savuketupakka. Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka muodostaa valtaosan verotetusta irtotupakasta. Tupakkaveroa kannetaan myös savukepapereista sekä muista tupakkaa sisältävistä tuotteista. Sähkösavukkeissa käytettävät nikotiinipitoiset sekä nikotiinittomat nesteet ovat kuuluneet tupakkaveron piiriin vuoden 2017 alusta lähtien.

Tupakkaveroa korotettiin vuosina 2019–2020 puolivuositain tammi- ja heinäkuun alusta. Savukkeiden ja pikkusikareiden, piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa korotettiin vuonna 2019 keskimäärin 10 prosenttia ja

vuonna 2020 keskimäärin seitsemän prosenttia. Voimassa olevan lain mukaan tupakkaveron korottamista jatketaan vuoden 2020 korotuksen suuruisilla korotuksilla vuonna 2021. Lisäksi hallitus on ehdottanut veronkorotusten jatkamista vuosina 2022–2023.

Vuosien 2009–2020 tupakkaveron korotukset ovat kasvattaneet savukkeiden verorasitusta keskimäärin noin 150 prosenttia ja hienoksi leikatun savukkeiksi käärittävän tupakan verorasitusta keskimäärin noin 250 prosenttia. Jälkimmäisen tuoteryhmän suurempi hinnannousu johtuu pitkälti matalammasta euromääräisestä lähtötasosta. Sikareiden keskimääräinen verorasitus on noussut noin 180 prosenttia.

Kuvio 7. Savukeaskin hinnan muodostuminen 1.7.2020–31.12.2020.

Lähde: Valtiovarainministeriö.

Savukkeiden, savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan ja sikareiden sekä pikkusikareiden verorakenteessa on kolme elementtiä: yksikkövero, arvero ja vähimmäisvero. Yksikkövero on kappalemäärään perustuva vero, joka on sama kaiken hintaisille tuotteille. Arvero on tuotteen kaikki verot sisältävästä hinnasta laskettava vero, jonka euromäärä siten kasvaa hinnan kasvaessa. Kolmas elementti, vähimmäisvero, perustuu yksikköveron tapaan kappalemäärään, ja sitä peritään vain halpahintaisilta tuotteilta. Vähimmäisverolla turvataan se, että kaikista tuotteista peritään hinnasta riippumatta tietty euromäärä veroa.

Savukkeiden yksikköveron määrä oli 62,25 euroa/1 000 kappaletta alkuvuonna 2019 ja se nousi puolivuositusten korotusten myötä 73,00 euroon/1 000 kappaletta loppuvuodelle 2020. Arvoveron määrä oli 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta vuosina 2019–2020. (Liitetaulukko 19a.) Vähimmäisvero oli 260,50 euroa 1000 kappaleelta alkuvuonna 2019 ja veronkorotusten myötä 292,50 euroa 1000 kappaleelta loppuvuonna 2020. Vähimmäisveroa perittiin alkuvuonna 2019 alle 7,65 euron hintaisista ja loppuvuonna 2020 alle 8,45 euron hintaisista 20 kappaleen savukeaskeista.

Savukkeiksi käärittävällä hienoksi leikatulla tupakalla yksikkövero oli 41,75 euroa/kg alkuvuonna 2019 ja se nousi asteittain 48,50 euroon/kg loppuvuodelle 2020. Arvero oli 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta vuosina 2019–2020. Hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero oli 158,75 euroa/kg alkuvuonna 2019 ja veronkorotusten myötä 180,50 euroa/kg

loppuvuonna 2020. Vähimmäisveroa perittiin käytännössä alkuvuonna alle 6,75 euron ja loppuvuonna alle 7,60 euron hintaisista 30 gramman irtotupakkapusseista.

Piippu- ja savuketupakan, joka on hyvin pieni irtotupakan tuoteryhmä, vero oli 65,00 euroa/kg alkuvuonna 2019 ja 68,50 euroa/kg loppuvuonna 2020. Arvovero oli 48 prosenttia vähittäismyyntihinnasta vuosina 2019–2020.

Sikareiden yksikkövero oli 0,02 euroa/kpl alkuvuonna 2019 ja 0,035 euroa/kpl loppuvuonna 2020. Vähimmäisvero oli alkuvuonna 0,24 euroa/kpl ja loppuvuonna 0,25 euroa/kpl. Arvovero oli 34 prosenttia vähittäismyyntihinnasta vuosina 2019–2020.

Sähkösavukeneesteiden veron määrä oli 0,30 euroa millilitralta. Muun tupakkaa sisältävän tuotteen ja savukepaperin vero oli 60 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. (Liitetaulukot 19a–d.)

Tupakkaverodirektiivi ja valmisteverodirektiivi

Tupakkaverotusta on yhdenmukaistettu EU:ssa niin sanotulla tupakkaverodirektiivillä (2011/64/EU). Direktiivi määrittelee verotettavat tupakkatuotteet, tupakkaveron rakenteen reunaehdot ja vähimmäisverotasot.

Tupakkaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden on sovellettava savukkeiden verotuksessa sekä yksikkö- että arvoveroa. Yksikköveron määrää on rajoitettu siten, että yksikkövero ei saa olla pienempi kuin 7,5 eikä suurempi kuin 76,5 prosenttia siitä keskihintaisten savukkeiden kokonaisverosta, joka syntyy yhdistämällä yksikkö- ja arvovero sekä arvonlisävero. Lisäksi jäsenvaltiot voivat kantaa savukkeista kansallista vähimmäisveroa, jonka suuruuden ja rakenteen ne voivat määrätä vapaasti, kunhan noudattavat savukkeiden verotuksen normaalirakenteessa yksikkö- ja arvoveron yhdistelmää.

Tupakkaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden soveltamien yksikkö- ja arvoverojen yhteismäärän on ylitettävä sekä euromääräinen että prosentuaalinen vähimmäisverotaso. Euromääräinen vähimmäisvero koskee kaiken hintaisia tuotteita, mutta prosentuaalisen vähimmäisveron ylittyminen tarkistetaan vain keskihintaisten savukkeiden osalta. Euromääräinen vähimmäisvero on näistä kahdesta tärkeämpi, sillä se turvaa tietyn euromääräisen verorasituksen kaikille EU-alueella myytävälle savukkeille. Prosentuaalinen vähimmäisvero sitoo puolestaan verotasoa suhteessa hintatasoon kussakin jäsenvaltiossa.

Savukkeiden euromääräinen vähimmäisverotaso on 90 euroa 1 000 savukkeelta. Prosentuaalinen vähimmäisverotaso on puolestaan 60 prosenttia keskihintaisten savukkeiden hinnasta. Jäsenvaltioiden, jotka kantavat tupakkaveroa vähintään 115 euroa 1 000 keskihintaiselta savukkeelta, ei kuitenkaan tarvitse noudattaa prosentuaalista vähimmäisvaatimusta.

Muiden direktiivissä määriteltyjen tupakkatuotteiden kuin savukkeiden osalta jäsenvaltioilla on enemmän liikkumavaraa tupakkaveron rakenteen suhteen. Jäsenvaltiot voivat soveltaa joko yksikkö- tai arvoveroa tai näiden yhdistelmää. Lisäksi jäsenvaltioilla on mahdollisuus määrätä näille tuotteille kansallinen vähimmäisvero, jos ne soveltavat arvoveroa tai arvoveron ja yksikköveron yhdistelmää.

Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on oltava vähintään 50 prosenttia keskihinnasta tai vähintään 60 euroa kilogrammalta. Muun piippu- ja savuketupakan kuin savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on puolestaan oltava vähintään 20 prosenttia vähittäismyyntihinnasta tai 22 euroa kilogrammaa kohti. Sikarien tai pikkusikarien veron on oltava vähintään viisi prosenttia vähittäismyyntihinnasta tai 12 euroa 1 000 kappaletta tai kilogrammaa kohti.

Tupakkatuotteiden verotukseen ja valvontaan sovelletaan yhtenäistettyä järjestelmää, ja näistä menettelyistä säädetään valmisteverodirektiivissä (2008/118/EY). Direktiivin perusperiaatteen mukaisesti valmistevero kannetaan tupakkatuotteiden lopullisessa kulutusmaassa. Sisämarkkinaperiaatteen mukaisesti yksityisten henkilöiden omaan käyttöön hankkimat ja mukanaan tuomat tupakkatuotteet verotetaan kuitenkin siinä jäsenvaltiossa, josta ne on hankittu.

Tupakkalaki

Tupakkalain kokonaisuudistus tuli voimaan 15.8.2016. Tätä edeltävä tupakkalaki oli vuodelta 1976, ja sitä oli muutettu kymmeniä kertoja. Uusi tupakkalaki (549/2016) pani täytäntöön EU:n tupakkatuotedirektiivin (2014/40/EU). Osa lakimuutoksista perustuu Suomen omaan harkintaan ja lainsäädäntötarpeisiin.

Tupakkalain tavoitteena on tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinituotteiden käytön loppuminen. Tavoite tarkoittaa käytännössä sitä, että vuonna 2030 alle viisi prosenttia väestöstä käyttäisi tupakka- tai nikotiinituotteita päivittäin. Lain tarkoituksena on ehkäistä nuoria aloittamasta tupakkatuotteiden käyttöä ja nikotiiniriippuvuuden syntymistä sekä kannustaa ihmisiä lopettamaan tupakkatuotteiden käyttö. Lailla halutaan myös vähentää tupakoimattomien altistumista tupakansavulle.

Tupakkatuotedirektiivistä johtuvat säännökset koskevat muun muassa tupakkatuotteiden ominaisuuksia, kuten tunnusomaisten makujen kieltoa savukkeissa ja kääretupakassa. Mentolinmaku kiellettiin siirtymäajan jälkeen toukokuussa 2020. Myös vähittäismyyntipakkauksien ominaisuuksia ja merkintöjä koskevaa sääntelyä tarkentui direktiivin johdosta. Tupakkapakkauksiin vaaditaan tekstivaroitusten lisäksi myös kuvavaroitukset. Teksti- ja kuvavaroitusten pitää peittää pakkausten etu- ja takapinnasta 65 prosenttia. Nuuskan myynti on EU:n jäsenvaltioissa kielletty, ainoastaan Ruotsilla on tähän jo liittymissopimuksessa neuvoteltu poikkeuslupa. Uutena tupakkalain piiriin tulivat vuonna 2016 sähkösavuketuotteet, joiden pitää täyttää muun muassa direktiivin mukaiset laatu- ja turvallisuusvaatimukset.

Sähkösavuketuotteita säännellään Suomessa vastaavasti kuin tupakkatuotteita. Sähkösavukkeita ja nikotiininesteitä ei saa myydä alle 18-vuotiaille. Nikotiininesteiden myynti on luvanvaraista eikä nesteissä saa olla esimerkiksi karkki- ja hedelmämakuja. Sähkösavukkeita ei saa myöskään käyttää tupakoimattomissa tiloissa tai pitää esillä vähittäismyynnissä. Tuotteita koskee täysi markkinointikielto.

Tupakkatuotteiden ja sähkösavukkeiden nikotiininesteiden tuonnille ETA-maiden ulkopuolelta on 24 tunnin aikaraja. Lisäksi niiden netti- ja muu etämyynti on kielletty. Nuuskan myynti- ja maahantuontikielto koskee myös purutupakkaa ja nenänuuskaa. Henkilökoh-taiseen käyttöön tarkoitettujen savuttomien tupakkatuotteiden matkustajatuonnin enimmäismäärä on yksi kilo vuorokaudessa.

Lailla halutaan myös vähentää tupakoimattomien altistumista tupakansavulle. Autossa ei saa tupakoida, jos kydyissä on alle 15-vuotiaita. Asuntoyhteisöillä on mahdollisuus hakea kunnalta tupakointikieltoa parvekkeille, huoneistojen käytössä oleviin ulkotiloihin ja huoneistojen sisätiloihin. Kunnan on määrättävä tupakointikielto, jos savua voi rakenteiden tai muiden olosuhteiden vuoksi kulkeutua muutoin kuin poikkeuksellisesti esimerkiksi parvekkeelta toiselle. Tiukemmin edellytyksin on mahdollista puuttua tilanteeseen myös silloin, jos savu leviää asunnosta toiseen.

Tupakkatuotedirektiivin yhtenä tavoitteena on puuttua tupakkatuotteiden laittomaan kauppaan tupakkatuotteita koskevien jäljitettävyyss- ja turvaominaisuusjärjestelmien avulla. Turvaominaisuusmerkintä vähittäismyyntipakkauksissa auttaa sekä kuluttajia että viranomaisia määrittämään, onko myynnissä oleva tuote aito vai laiton tupakkatuote. Jäljitettävyyssjärjestelmän tarkoituksena puolestaan on ehkäistä tupakkatuotteiden laittonta kauppaa, ja se mahdollistaa tuotteiden liikkeen seuraamisen valmistuksesta ensimmäiseen vähittäismyyntipaikkaan saakka. Ensimmäisessä vaiheessa kokonaisuus tuli voimaan savukkeiden ja kääretupakan osalta 20.5.2019 alkaen, ja vuonna 2024 se tulee koskemaan kaikkia muitakin tupakkatuotteita.

Tupakkatilasto 2020 -tilastoraportin kirjoittajat

Tilastoraportin teksti on tuotettu usean asiantuntijan yhteistyönä:

Aikuisväestön ja eläkeikäisten tupakoinnista ja muiden tupakkatuotteiden käytöstä ovat kirjoittaneet tilastotutkija Jonna Ikonen ja tilastotutkija Mikko Valtanen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (THL).

Nuorten tupakoinnista ja tupakkatuotteiden käytöstä ovat kirjoittaneet tutkija Pauliina Luopa ja erityisasiantuntija Hanna Ollila (THL)

Tupakkatuotteiden kulutuksesta on kirjoittanut erityisasiantuntija Otto Ruokolainen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (THL).

Raskauden aikaisesta tupakoinnista on kirjoittanut erikoissuunnittelija Anna Heino Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (THL).

Tupakan hintakehityksestä on kirjoittanut erityisasiantuntija Marke Jääskeläinen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (THL).

Tupakkatuotteiden verotuksesta on kirjoittanut neuvotteleva virkamies Jenni Oksanen valtiovarainministeriöstä.

Tupakkalaista on kirjoittanut neuvotteleva virkamies Meri Paavola sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä.

Käsitteet ja määritelmät

Aikuisväestö: tässä raportissa aikuisväestöllä tarkoitetaan 20–64-vuotiaita.

Eläkeikäiset tai eläkeikäinen väestö: tässä raportissa eläkeikäisillä tarkoitetaan 65–84-vuotiaita.

Indeksi: kuvaa keskimääräistä suhteellista muutosta. Indeksi ilmaisee prosenttimuutoksen valitusta perusarvosta, jota yleensä merkitään sadalla (100). Useimmiten indekseillä kuvataan hintatason tai arvojen muutosta.

Irtotupakka: sisältää piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan.

Kuluttajahintaindeksi: kuvaa kotitalouksien Suomessa ostamien tavaroiden ja palveluiden hintakehitystä.

Nimellishintaindeksi: mittaa suoraan hinnoissa tapahtuvia muutoksia eli inflaation vaikutusta ei ole poistettu.

Nuuska- ja purutupakka: suussa käytettävä tupakatuote.

Nuoret: tässä raportissa nuorilla tarkoitetaan 14–20-vuotiaita.

Pikkusikari: sikari, joka painaa enintään kolme grammaa.

Tupakka: tupakkakasvista valmistettu tai sitä sisältävä nautintoaine.

Tupakan verollinen kulutus: tupakan kulutus tilastoidaan kahdella tavalla Verohallinnon valmisteverotilastoon perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulumarraskuun aikana, mikä kuvaa paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammi-joulukuu), millä tavalla kulutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen.

Tupakkatuote: tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Tässä tilastossa määritelmään ei sisälly savukepaperia.

Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneiltä kohti: laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneiden keskiikäkilukua tilastovuonna.

Tupakointi raskauden aikana: tieto perustuu synnyttäjän omaan ilmoitukseen tupakoinnista. Prosenttiluku on laskettu synnyttäjistä, jotka ovat vastanneet tupakointia koskevaan kysymykseen.

Savuke: poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin kääritty tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päällykseen sijoitettu tupakkakäärö, joka ei ole sikari tai pikkusikari.

Sikari: poltettavaksi tarkoitettu luonnon tupakasta valmistettu tupakkakäärö, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanlehteä tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa.

Sähkösavuke: sähkösavuke on ulkomuodoltaan ja käyttötavaltaan tavallista savuketta muistuttava laite, joka ei sisällä ollenkaan tupakkaa. Laitteessa on yleensä sähköllä toimiva höyrystäjä, akku ja nestepatruuna. Sähkösavuke höyrystää laitteeseen ladattua nestettä, jota käyttäjä hengittää tupakointia vastaavalla tavalla.

Verottomat savukkeet: matkailijoiden ulkomailta Suomeen verovapaasti tuomat savukkeet. Verovapaiden savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Taulukoissa käytetyt symbolit

0,0 suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä

. tieto on epälooginen esitettäväksi

.. tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

– ei yhtään havaintoa

*ennakkotieto

www.thl.fi/tilastot/tupakkatilasto

Liitetaulukot

Väestön tupakointi

Liitetaulukko 1:

Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1996–2020

Andelen dagliga rökare 20–64-åriga enligt kön och ålder 1996–2020

Percentage of daily smokers 20–64-year-olds by sex and age, 1996–2020

Liitetaulukko 2:

Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1997–2020

Andelen dagliga rökare 65–84-åriga enligt kön och ålder 1997–2020

Percentage of daily smokers 65–84-year-olds by sex and age, 1997–2020

Liitetaulukko 3:

Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakoivien 20+-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 1997–2020

Andelen 20 år fyllda som röker dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) enligt kön 1997–2020

Percentage of those aged 20 and over smoking daily and currently (daily or occasionally), 1997–2020

Liitetaulukko 4:

Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakkatuotteita käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 2000–2020

Andelen 20–64-åringar som använder tobaksprodukter dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) enligt kön 2000–2020

Percentage of daily and currently (daily or occasionally) users of tobacco products among 20–64-year-old by sex, 2000–2020

Liitetaulukko 5:

Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) sähkösavukkeita käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 2012–2020

Andelen 20–64-åringar som använder e-cigaretter dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) enligt kön 2012–2020

Percentage of daily and currently (daily or occasionally) users of e-cigarettes among 20–64-years-olds by sex, 2012–2020

Liitetaulukko 6:

Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuudet 2000–2021

Andelen 14–20-åringar som röker dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) 2000–2021

Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily or currently (daily or occasionally), 2000–2021

Liitetaulukko 7:

Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakkatuotteita käyttävien 14–20-vuotiaiden osuudet, 2000–2021

Andelen 14–20-åringar som använder tobaksprodukter dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis), 2000–2021

Percentage of 14–20-year-olds who use tobacco products daily or currently (daily or occasionally), 2000–2021

Liitetaulukko 8:

Ei koskaan tupakoineiden 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1979–2020

Andelen personer 20–64-åriga som aldrig rökt enligt kön och ålder 1979–2020

Percentage of people 20–64-year-olds never having smoked by sex and age, 1979–2020

Liitetaulukko 9:

Ei koskaan tupakoineiden 65–84-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1993–2020

Andelen personer 65–84-åriga som aldrig rökt enligt kön och ålder 1993–2020

Percentage of people aged 65–84-year-olds never having smoked by sex and age, 1993–2020

Liitetaulukko 10:

Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaavien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 2000–2020

Andelen 20–64-åringar som snus dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) enligt kön och ålder 2000–2020

Percentage of 20–64-year-olds who use snus daily or currently (daily or occasionally), 2000–2020

Liitetaulukko 11:

Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaavien 14–20-vuotiaiden osuudet 2000–2020

Andelen 14–20-åringar som snus dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) 2000–2020

Percentage of 14–20-year-olds who use snus daily or currently (daily or occasionally), 2000–2020

Tupakkatuotteiden kulutus

Liitetaulukko 12:

Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2020 (joulumarraskuu)

Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2020 (december-november)

Consumption of tobacco products, 1980–2020 (December-November)

Liitetaulukko 13:

Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2020 (joulumarraskuu)

Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2020 (december-november)

Consumption of tobacco products per persons aged 15 and over, 1980–2020, (December-November)

Liitetaulukko 14:

Tupakkatuotteiden kulutus 15–64 vuotta täyttäneitä kohti 1981–2020 (joulumarraskuu)

Konsumtion av tobaksprodukter per 15–64 år fylld invånare 1981–2020 (december-november)

Consumption of tobacco products per persons aged 15–64, 1981–2020 (December–November)

Liitetaulukko 15:

Tupakkatuotteiden kulutus 1975–2020 sekä tullin rikosasioissa haltuun ottamat savukkeet 1980–2020

Konsumtion av tobaksprodukter 1975–2020 samt av tullen beslagtagna cigaretter 1980–2020

Consumption of tobacco products, 1975–2020 and cigarettes confiscated by the Customs in criminal cases, 1980–2020

Tupakkatuotteiden hintatilastot

Liitetaulukko 16:

Tupakkatuotteiden hintaindeksit 1990–2020

Tobaksprodukter prisindex 1990–2020

Indices of tobacco products, 1990–2020

Liitetaulukko 17:

Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja tupakkatuotemenot 1990–2020

Hushållens disponibla inkomster och utgifter för tobaksprodukter 1990–2020

Households' disposable income and expenditure on tobacco products, 1990–2020

Liitetaulukko 18:

Valtion tupakkaverotulot 2002–2020

Statens intäkter av tobaksskatten 2002–2020

State revenue from excise duty on tobacco, 2002–2020

Liitetaulukko 19a–d:

Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta 1998–2020

Skatternas andel av medelpriset för tobaksprodukter 1998–2020

Average price of tobacco products, proportions accounted for by taxes, 1998–2020

Laatuseloste (SVT)

Tupakkatilasto

Tilastotietojen relevanssi

Tupakkatilasto sisältää tietoja tupakan kulutuksesta, tupakan hintakehityksestä, verotuksesta, tupakkalainsäädännöstä, väestön tupakoinnista sekä tupakansavulle altistuneista.

Tupakkatilastoa käytetään muun muassa tupakkapoliittiseen päätöksentekoon, tupakan kulutuksen seurantaan kotimaassa ja kansainvälisiin vertailuihin.

Tupakkatilaston tietojen keruu perustuu Tupakkalakiin (546/2016) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin (668/2008).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestön tupakointi

Aikuisväestön tupakointia koskevat tulokset perustuvat kyselytutkimuksina toteutettaviin otospohjaisiin tutkimuksiin. Otospohjaisiin tutkimuksiin liittyy aina pientä epävarmuutta ja mitä isompi tutkimuksen otoskoko on, niin sitä vähemmän epävarmuutta on. Posti- ja verkkokyselyllä toteutetun tiedonkeruun kattavuutta voidaan arvioida aineiston katoanalyseillä, joilla selvitetään rekisteritietojen avulla, miten tutkimukseen osallistuneet ja osallistumattomat eroavat toisistaan ja miten kato vaikuttaa tuloksiin. Vastauskatoa korjataan ATH/FinSote aineistoissa käyttämällä painokertoimia, joiden laskentaan on käytetty koko otokselle saatavissa olevia rekisteritietoja. Painokertoimien avulla tutkittavien joukko edustaa väestöä laskennassa käytettyjen muuttujien näkökulmasta. Kattavuus on matalin nuorten miesten keskuudessa, ikääntyneiden osallistumisaktiivisuus on puolestaan korkea. Lisäksi tiedetään, että kyselytutkimuksissa vastaajat usein tiedostamattaan tai tietoisesti aliraportoivat epäsuotuisaa terveyskäyttäytymistään. Erityisesti tupakan ja alkoholin käyttöön ja muihin päihteisiin liittyvissä kysymyksissä kattamatta jäävä osuus johtuu yhtäältä siitä, että paljon tupakoivat ja päihteitä käyttävät jättävät keskimääräistä useammin osallistumatta tutkimuksiin, ja toisaalta siitä, että tutkimukseen osallistuvat aliarvioivat tupakan käyttöönsä. Vuosivertailussa aliraportointi ei kuitenkaan ole ongelma, kun voidaan olettaa, ettei se eroa eri vuosien välillä. (Lisätietoja: [FinSote tilastoraportti](#))

Tiedot aikuisväestön (20–64-vuotiaat) sekä eläkeikäisten (yli 65-vuotiaat) tupakoinnista (liitetaulukot 1–5, 7 ja 8 (vuodesta 2018 alkaen) perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen FinSote-tutkimukseen (Kansallinen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus). FinSote-tutkimuksesta löytyy lisätietoa [THL:n verkkosivuilta ja FinSote-tutkimuksen tilastoraporteista: 2018 ja 2020](#). Vuonna 2018 vastaajia oli 26 422 ja vastausprosentti oli 45,3 prosenttia. Tutkimukseen vastasi 20–64-vuotiaista 34,4 prosenttia ja eläkeikäisistä 59,5 prosenttia. Naisilla vastausprosentti oli 48,5 prosenttia ja miehillä 41,7 prosenttia. Vuonna 2020 vastaajia oli 28 199 ja vastausprosentti oli 46,4 prosenttia. Tutkimukseen vastasi 20–64-vuotiaista 35,6 prosenttia ja eläkeikäisistä 61,3 prosenttia. Naisilla vastausprosentti oli 49,5 prosenttia ja miehillä 43,1 prosenttia.

Tiedot aikuisväestön (20–64-vuotiaat) tupakoinnista liitetaulukossa 1 (vuodet 2013–2017), liitetaulukossa 3 (vuodet 2014–2017), liitetaulukossa 4 (vuodet 2016–2017), liitetaulukossa 5 (vuodet 2016–2017), liitetaulukossa 7 (vuodet 2015–2017) ja liitetaulukossa 8 (vuodet 2016–2017) sekä eläkeikäisten (65–84-vuotiaat) tupakoinnista liitetaulukossa 2 (vuodet 2012–2017) ja liitetaulukossa 9 (vuodet 2015–2017) perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ATH-tutkimukseen (Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus), joka toteutettiin vuosina 2010–2017. ATH-tutkimuksesta löytyy lisätietoa THL:n verkkosivuilta [www.thl.fi/ath](#). Vuonna 2016 tutkimuksen nimi muuttui ”Aikuisen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimukseksi”. Tutkimukseen vastanneen aikuisväestön lukumäärä tutkimusvuosina: 2012: N=30 259; 2013: N=11 472; 2014: N=11 931; 2016: N=2 628; 2017: N=2 341. Vastanneiden eläkeikäisten lukumäärä tutkimusvuosina: 2012: N= 1 421; 2013: N=16 930; 2014: N=6 971; 2015: N=7 179, 2016: N=2 265, 2017: N=1 871.

ATH-tutkimuksessa vastausaktiivisuudet 20–64-vuotiailla ovat vaihdelleet välillä 36–47 % ja 65–84-vuotiailla välillä 64–72 %. Eläkeikäiset (65–84-vuotiaat) ovat vastanneet

aikuisväestöä (20–64-vuotiaat) aktiivisemmin ja aikuisväestöön kuuluvat naiset ovat vastanneet miehiä aktiivisemmin. Vuonna 2017 20–64-vuotiaista naisista 42 prosenttia vastasi tutkimukseen ja vastaavan ikäisistä miehistä 30 prosenttia. Eläkeikäisistä naisista ja miehistä noin 64 prosenttia vastasi vuonna 2017.

Tiedot aikuisväestön (20–64-vuotiaat) tupakoinnista edellä mainituissa liitetaulukossa aiempina vuosina perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) vuosittain toteuttamaan AVTK-tutkimukseen (”Suomalaisen aikuisväestön terveys100,00100,00käyttäytyminen ja terveys”). AVTK-tutkimuksesta löytyy lisätietoa THL:n verkkosivuilta www.thl.fi/avtk. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 1996: N=3 597; 1997: N=3 516; 1998: N=3 505; 1999: N=3 371; 2000: N=3 468; 2001: N=3 469; 2002: N=3 259; 2003: N=3 335; 2004: N=3 369; 2005: N=3 287; 2006: N=3 255; 2007: N=3 245; 2008: N=3 216; 2009: N=2 943; 2010: N=2 826; 2011: N=2787; 2012: N=2601; 2013: N=2545; 2014: N=2630.

AVTK-tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana olleet keskimäärin noin 70 prosenttia, mutta vaihdelleet välillä 51–84 prosenttia. Vastausprosentti nousi hieman 53 prosenttiin vuonna 2014, mutta yleisesti vastausaktiivisuus oli tutkimusaikana laskeva. Naiset (vastausprosentti 59 prosenttia) vastasivat vuonna 2014 tutkimukseen miehiä (vastausprosentti 46 prosenttia) aktiivisemmin. Verrattaessa vuosien 2009–2014 tietoja edeltäviin vuosiin tulee ottaa huomioon vastausprosentin aleneminen.

Eläkeikäisen (65–84-vuotiaat) väestön tupakointitiedot liitetaulukossa 2 ennen vuotta 2012 ja liitetaulukossa 7 ennen vuotta 2015 perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen joka toinen vuosi toteuttamaan EVTK-tutkimukseen (”Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys”). EVTK-tutkimuksesta löytyy lisätietoa THL:n verkkosivuilta www.thl.fi/evtk. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 1993: N=2 035; 1995: N=1 959; 1997: N=1 886; N=2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

EVTK-tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana vaihdelleet 72–88 prosenttia välillä. Vuoden 2013 vastausprosentti oli 74 prosenttia. Miesten ja naisten vastausaktiivisuuden välillä ei ole ollut merkittäviä eroja.

Tiedot nuorten (14–20-vuotiaat) tupakoinnista ja nuuskan käytöstä perustuvat THL:n [Kouluterveyskyselyyn](#), joka tehdään opettajan ohjaamana luokkakyselynä peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaille sekä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoille. Tietoa peruskoulujen yläluokkalaisten tupakoinnista ja nuuskaamisesta on vuodesta 1996 ja lukiolaisten tupakoinnista ja nuuskaamisesta vuodesta 1999 alkaen. Ammatilliset oppilaitokset ovat olleet kyselyssä mukana vuodesta 2008 lähtien. Kysely toteutettiin vuonna 2017 ensimmäistä kertaa myös peruskoulun 4. ja 5. luokan oppilaille. Kyseiset oppilaat eivät kuitenkaan ole ikänsä vuoksi mukana tässä tarkastelussa.

Kouluterveyskyselyn aineisto kerättiin vuoteen 2011 saakka parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Suomessa. Koko maata kuvaavaa tietoa saatiin yhdistämällä peräkkäisten vuosien aineistot. Vuosina 2013–2017 kysely tehtiin koko maassa yhtä aikaa. Aineistonkeruussa on siirrytty vaiheittain paperilomakkeesta sähköiseen lomakekyselyyn. Vuonna 2013 kysely toteutettiin sähköisenä ammatillisissa oppilaitoksissa. Vuonna 2015 siirryttiin sähköiseen kyselyyn myös lukioissa ja peruskouluissa.

Kouluterveyskyselyn aineisto kattoi peruskoulussa 74–84 prosenttia ja lukiossa 60–76 prosenttia perusjoukosta vuosina 2000–2013. Vuosina 2015–2017 kattavuus oli peruskoulussa 43–63 prosenttia ja lukiossa arviolta 51–64 prosenttia. Vuonna 2019 kattavuus oli peruskouluissa noin 73 prosenttia ja lukioissa arviolta 70 prosenttia. Ammatillisista oppilaitoksista ei ole saatavissa tarkkoja kattavuustietoja. Tutkimukseen osallistuneiden määrän lasku vuosina 2015 ja 2017 johtui tiedonkeruuseen liittyvistä teknisistä ongelmista. Ongelmat eivät kuitenkaan oleellisesti vaikuttaneet koko maasta raportoitavan tiedon laatuun, vaan tietoja voidaan pitää kansallisesti yleistettävänä. Vuonna 2019 Kouluterveyskyselyn tiedot kerättiin perusopetuksen 8. ja 9. luokilla ja lukioissa 1.4.–30.4. ja ammatillisissa oppilaitoksissa 1.3.–30.4.

Ammatillisten oppilaitosten aineisto on rajattu alle 21-vuotiaisiin, joten vastaajat ovat pääosin 14–20-vuotiaita.

Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2000–2001: N=145 685, 2002–2003: N=153 531, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: N=134 150, 2019: N=155 290, 2021: N= 157 851.

Raskauden aikainen tupakointi

Tiedot raskaudenaikaisesta tupakoinnista saadaan THL:n [Perinataalitulastosta](#). Raskauden aikaista tupakointia koskeva tieto on vuodesta 2017 alkaen tarkentunut perinataalitulastossa: nyt tieto saadaan raskauden 1. kolmanneksen jälkeen satunnaisesti ja päivittäin tupakoineista, kun aiemmin tieto saatiin raskauden 1. kolmanneksen jälkeen tupakoineista. Tässä raportissa satunnaisesti ja päivittäin tupakoineet on laskettu yhteen.

Tupakan verollinen ja veroton kulutus

Tupakkatuotteiden verolliset kulutustiedot saadaan [Verohallinnon valmisteverotilaston](#) verotusluvusta.

Tiedot tullin rikosasioissa haltuun ottamista savukkeista on saatu Tullista.

Tupakan kulutuksen estimoinnissa on käytetty kahta tapaa. Ensinnäkin kulutukseksi on katsottu edellisen vuoden joulukuun alusta tilastovuoden marraskuun loppuun kohdistuvat verolliset tupakkatoimitukset. Menettely perustuu arvioon tupakan keskimääräisestä noin vajaan kuukauden mittaisesta varastointiajasta tukku- ja vähittäiskaupassa sekä joulukuun ns. tilinpäätösostojen ajoittumisesta oikeaan vuoteen. Toiseksi vuosittaista verollista kulutusta kuvataan kunkin vuoden tammi-joulukuun tupakkatoimituksilla. Tiedonantajien tietosuojan takaamiseksi savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka on yhdistetty piippu- ja savuketupakkaan.

Tiedot verovapaiden savukkeiden ja nuuskan kulutuksesta perustuvat Kantar TNS:n tekemään haastattelututkimukseen ”Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta”. Savukkeiden ja nuuskan matkustajatuontia seurataan tekemällä joka viikko valtakunnallisesti 500 puhelinhaastattelua. Otanta on toteutettu monivaiheisena ositettuna otantana. Tutkimuksen näyte edustaa Suomen 15–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Yhden vuoden pituisen tarkasteluajanjakson tiedot perustuvat näin ollen noin 26 000 henkilön haastatteluaineistoon, josta noin 2 600 henkilöä oli käynyt ulkomailla ja vastasi matkustajatuontia koskeviin kysymyksiin. Haastattelussa selvitetään savukkeiden ja nuuskan maahantuontia kahden edellisen viikon aikana. Kantar TNS on seurannut savukkeiden matkustajatuontia vuodesta 2006 ja nuuskan tuontia vuodesta 2009 alkaen.

Tupakkatuotteiden hinnat ja verotus

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvot ja verotusarvot, tupakkaveron tuotto sekä tupakkaveron prosenttiosuudet on saatu Verohallinnosta. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot on saatu Tilastokeskuksen [kansantalouden tilinpidosta](#). Tupakkatuotteiden hintaindeksitiedot on saatu Tilastokeskuksesta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tupakkatilaston tietojen oikeellisuus riippuu viime kädessä tiedonantajilta eli Tullilta, Verohallinnolta, Tilastokeskukselta ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Tietojen loogisuutta verrataan laskentavaiheessa aikaisempiin, ja jos epäillään virhettä, asia tarkastetaan tiedontuottajien kanssa.

Tilastoraportin teksti on tuotettu sosiaali- ja terveysministeriön, THL:n ja valtiovarainministeriön asiantuntijoiden yhteistyönä. Kirjoittajat vastaavat oman tekstinsä oikeellisuudesta ja tarkkuudesta.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tupakkatilasto ilmestyy vuosittain, ja tiedot ovat lopullisia. Ennakkotietoja ei julkaista. Tupakkatilasto julkaistaan tilastointivuotta seuraavan vuoden lokakuun loppuun mennessä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Tupakkatilasto julkaistaan kerran vuodessa tilastoraporttina THL:n [verkkosivuilla](#). Eräitä tupakkatilaston tietoja voi poimia myös Tilasto- ja indikaattoripankki [Sotkanetistä](#). Indikaattorit saa näkyviin esimerkiksi asiasanalla "tupakointi".

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tupakkatilaston tiedot ovat pääosin saatavissa vuodesta 1980 lähtien. Vastaavia sarjoja tupakkatuotteiden kulutuksesta vuodesta 1970 lähtien on julkaistu tutkimuksessa ”Tupakka tupakkalain jälkeen” (Tilastokeskus, tutkimuksia no 135). Vuosien 1980–2009 tupakkatilastot on laadittu Tilastokeskuksessa. Vuodesta 2010 alkaen Tupakkatilasto on tehty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tupakkatilasto on osa vakiintunutta tilastotuotantoa. Tilastoraportti sisältää kokonaan kattavia tietoja.

Vuosien 2019–2020 tilastoja koskevat erityiskysymykset

Vuoden 2020 osalta tässä tilastoraportissa ei voitu julkaista tietoja raskauden aikaisesta tupakoinnista eikä sikareiden kulutuksesta aineistojen laatupoikkeamien vuoksi.

Tampereen yliopiston Nuorten terveystapatutkimus lopetettiin, ja viimeiset saatavilla olevat tiedot vuodelta 2019 sekä aikasarjat löytyvät Tupakkatilasto 2018 -tilastoraportista. Jatkossa nuorten tupakkatuotteiden käyttöä seurataan Kouluterveyskyselyn avulla.

Alkuvuonna 2020 alkanut koronapandemia ja siitä Suomessa aiheutuneet rajoitustoimet kuten matkustusrajoitukset ja matkailun väheneminen lienevät osaltaan vähentäneet tupakkatuotteiden matkustajatuontia.

Liitetaulukko 1. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1996–2020

Tabellbilaga 1. Andelen dagliga rökare 20–64-åriga enligt kön och ålder 1996–2020

Appendix Table 1. Percentage of daily smokers 20–64-year-olds by sex and age in 1996–2020

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males						Naiset – Kvinnor – Females						Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age					N	Ikä – Ålder – Age					N	
	20–34	35–44	45–54	55–64	Yhteensä Totalt Total		20–34	35–44	45–54	55–64	Yhteensä Totalt Total		
	%												
1996	32	28	28	21	28	1 531	23	18	19	9	18	1 743	23
1997	33	31	25	29	30	1 444	22	22	21	10	19	1 739	24
1998	32	37	31	21	31	1 551	20	24	18	12	19	1 647	25
1999	28	28	29	25	28	1 379	23	25	18	12	20	1 658	24
2000	29	33	29	19	28	1 440	19	23	20	15	19	1 748	23
2001	33	31	30	20	29	1 452	22	21	20	11	19	1 700	24
2002	33	26	30	23	28	1 365	21	18	19	14	18	1 603	23
2003	31	22	24	24	26	1 385	20	19	18	15	18	1 649	22
2004	28	31	29	22	28	1 382	23	18	16	16	19	1 675	23
2005	27	31	28	21	26	1 411	21	16	22	13	18	1 617	22
2006	27	22	25	23	24	1 346	18	21	21	14	18	1 634	21
2007	28	29	21	24	25	1 315	20	15	15	14	16	1 671	20
2008	22	25	26	21	24	1 275	16	15	21	16	17	1 694	20
2009	20	22	27	19	22	1 173	17	15	16	14	16	1 552	18
2010	22	21	25	21	22	1 149	18	15	15	13	15	1 447	18
2011	18	20	23	23	21	1 134	13	14	14	14	14	1 471	17
2012	19	15	24	19	20	1 037	13	12	13	15	13	1 374	16
2013	18	22	22	20	20	13 086	15	13	17	15	15	17 173	18
2014	19	20	20	19	19	4 948	15	13	16	14	15	6 524	17
2015	18	16	21	19	19	5 164	14	13	15	17	15	6 767	17
2016	13	17	18	16	16	545	15	14	15	15	15	777	15
2017	11	15	19	18	15	1 019	11	11	15	14	12	1 290	13
2018	12	16	16	18	15	4 648	14	9	14	14	13	6 231	14
2019	14	16	21	16	16	1 489	8	9	12	13	10	2 028	13
2020	11	15	13	16	14	5 300	10	11	12	13	11	6 790	12

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK). THL (vuodet 1996–2012). Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL (2013–2017); FinSote. THL (vuodesta 2018 alkaen).

Källor: Undersökning om den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL (åren 1996–2012). Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL (åren 2013–2017); FinSote. THL (från och med 2018).

Sources: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL (years 1996–2012). Regional Health and Well-being Study (ATH). THL (years 2013–2017); FinSote. THL (from 2018 onwards).

Liitetaulukko 2. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1997–2020

Tabellbilaga 2. Andelen dagliga rökare 65–84-åriga enligt kön och ålder 1997–2020

Appendix Table 2. Percentage of daily smokers 65–84-year-olds by sex and age in 1997–2020

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males		Naiset – Kvinnor – Females		Yhteensä	
	Ikä – Ålder – Age		Ikä – Ålder – Age		Totalt	
	65–84	N	65–84	N	Total	N
	%					
1997	13	953	5	933		1 886
1999	12	958	5	936		1 794
2001	12	993	5	956		1 949
2003	12	914	5	949		1 863
2005	9	924	4	939		1 863
2007	10	903	5	944		1 847
2009	9	853	4	888		1 741
2011	10	853	6	870		1 723
2012	9	626	5	795	7	1 421
2013	8	7 359	6	9 571	7	16 930
2014	10	2 991	6	3 980	8	6 971
2015	9	3 174	7	4 005	8	7 179
2016	11	444	7	499	9	943
2017	9	814	7	1 057	8	1 871
2018	10	5 706	5	6 949	7	12 655
2019	8	968	5	1 184	6	2 152
2020	8	6 064	5	7 342	7	13 406

Lähteet: Eläkeikäisen väestön terveystietäytyminen ja terveys (EVTK). THL (vuodet 1997–2011). Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL (2012–2017); FinSote. THL (vuodesta 2018 alkaen).

Källor: Undersökningen om den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL, (år 1997–2011). Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL (år 2012–2017); FinSote. THL (från och med år 2018).

Sources: Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population (EVTK). THL (years 1997–2011). Regional Health and Well-being Study (ATH). THL (years 2012–2017); FinSote. THL (from 2018 onwards).

Liitetaulukko 3. Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakoivien 20+-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 1997–2020

Tabellbilaga 3. Andelen 20 år fyllda som röker dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) enligt kön 1997–2020
Appendix Table 3. Percentage of those aged 20 and over smoking daily and currently (daily or occasionally) by gender in 1997–2020

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males			Naiset – Kvinnor – Females			Yhteensä Totalt Total	Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age			Ikä – Ålder – Age				
	20+			20+				
	Päivittäin Dagligen Daily	Nykyisin För närvarande Currently	N	Päivittäin Dagligen Daily	Nykyisin För närvarande Currently	N		
	%							
1997	23	30	2 330	15	20	2 597	19	25
1999	21	28	2 180	15	20	2 511	18	24
2001	22	28	2 385	14	20	2 556	18	23
2003	20	26	2 259	14	19	2 537	16	23
2005	19	26	2 310	13	18	2 513	16	22
2007	19	26	2 175	12	18	2 579	15	22
2009	16	23	1 995	12	17	2 393	14	20
2011	16	23	1 960	11	16	2 296	13	19
2013	13	20	1 867	10	15	2 205	11	17
2014	17	27	8 104	12	18	10 914	14	22
2015	16	26	8 458	12	19	11 186	14	22
2016	13	21	1 042	12	18	1 064	13	20
2017	13	23	1 892	10	16	2 472	11	19
2018	14	22	11 037	10	16	14 414	12	19
2019	14	23	2 515	9	13	3 313	11	18
2020	12	20	12 060	9	15	15 340	11	18

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys (AVTK) ja Eläkeikäisen väestön terveystietäytyminen (EVTK). THL (vuodet 1997–2013). Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) (2014–2017). THL; FinSote (vuodesta 2018 alkaen). THL.

Källor: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL (år 1997–2013). Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) (år 2014–2017). THL; FinSote (från och med år 2018). THL.

Sources: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK) and Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population (EVTK). THL (years 1997–2013). Regional Health and Well-being Study (ATH) (2014–2017). THL; FinSote (from 2018 onwards). THL.

Liitetaulukko 4. Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakkatuotteita¹⁾ käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 2000–2020

Tabellbilaga 4. Andelen 20–64-åringar som använder tobaksprodukter¹⁾ dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) enligt kön 2000–2020

Appendix Table 4. Percentage of daily and currently (daily or occasionally) users of tobacco products¹⁾ among 20–64-year-olds by sex in 2000–2020

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males			Naiset – Kvinnor – Females			Yhteensä Totalt Total	Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age			Ikä – Ålder – Age				
	20–64		N	20–64		N		
	Päivittäin Dagligen Daily	Nykyisin För närva- rande Currently		Päivittäin Dagligen Daily	Nykyisin För närva- rande Currently		Päivittäin Dagligen Daily	Nykyisin För närva- rande Currently
	%							
2000	29	39	1 437	19	28	1 747	24	33
2001	30	38	1 448	19	26	1 689	24	32
2002	29	38	1 360	18	27	1 597	23	32
2003	27	37	1 384	18	26	1 644	22	31
2004	29	40	1 382	18	27	1 673	23	33
2005	28	39	1 409	18	26	1 615	23	32
2006	24	34	1 333	18	26	1 616	21	30
2007	25	36	1 302	16	24	1 656	20	29
2008	25	35	1 274	17	25	1 691	21	29
2009	24	34	1 172	16	23	1 547	19	28
2010	24	35	1 147	15	23	1 442	19	28
2011	23	34	1 128	14	21	1 470	18	27
2012	22	33	1 033	13	22	1 372	17	27
2013	21	33	1 009	12	21	1 345	16	26
2014	19	30	1 045	13	20	1 403	15	24
2016	17	29	551	15	23	793	16	26
2017	19	31	1 022	12	21	1 292	15	26
2018	19	31	4 740	13	20	6 295	16	26
2019	20	33	1 497	11	17	2 033	15	25
2020	19	31	5 930	12	19	6 867	16	25

1) Tupakkatuotteiden käyttö sisältää savukkeiden, nuuskan tai molempien tuotteiden yhtäaikaista käyttöä. – Användningen av tobaksprodukter inbegriper användning av cigaretter och snus och samtidig användning av båda produkterna. – Use of tobacco products includes cigarette smoking, snus use or both concurrently.

Vuosina 2006 ja 2007 nuuskan käyttöä ei ole kysytty. – År 2006 och 2007 har man inte frågat om användningen av snus. – Use of snuff was not surveyed in 2006 and 2007.

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK). THL (vuodet 2000–2014). Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) (2016–2017). THL; FinSote (vuodesta 2018 alkaen). THL.

Källor: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL (år 2000–2014) Den regionala hälso- och välfärdundersökningen (ATH) (2016–2017). THL; FinSote (från och med år 2018). THL.

Sources: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL (years 2000–2014). Regional Health and Well-being Study (ATH) (2016–2017). THL; FinSote (from 2018 onwards). THL.

Liitetaulukko 5. Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) sähkösavukkeita¹⁾ käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 2012–2020

Tabellbilaga 5. Andelen 20–64-åringar som använder e-cigaretter¹⁾ dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) enligt kön 2012–2020

Appendix Table 5. Percentage of daily and currently (daily or occasionally) users of e-cigarettes¹⁾ among 20–64-year-olds by sex in 2012–2020

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males			Naiset – Kvinnor – Females			Yhteensä Totalt Total	Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age			Ikä – Ålder – Age				
	20–64		N	20–64		N		
	Päivittäin Dagligen Daily	Nykyisin För närva- rande Currently		Päivittäin Dagligen Daily	Nykyisin För närva- rande Currently		Päivittäin Dagligen Daily	Nykyisin För närva- rande Currently

%

Sähkösavukkeet yhteensä – E-cigaretter total – E-cigarettes total

2012	-	2	999	-	1	1 317	-	2
2013	-	2	974	-	2	1 288	-	2
2014	-	3	1 023	-	2	1 356	-	3
2016	2	3	537	1	1	764	1	2
2017	1	2	1 012	-	1	1 269	1	2
2018	2	3	4 694	-	1	6 256	1	2
2020	1	3	5 321	-	1	6 820	1	2

Nikotiinipitoiset sähkösavukkeet – Nikotinhaltiga e-cigaretter – E-cigarettes with nicotine

2016	1	2	537	1	1	764	1	1
2018	2	3	4 686	-	1	6 250	1	2
2019	2	3	1 493	1	1	2 027	1	2
2020	1	2	5 306	-	1	6 808	1	2

1) Nikotiinipitoiset sähkösavukkeet on laskettu erikseen ja/tai yhteensä niiltä vuosilta, joilta tieto on saatavissa. – Man har räknade nikotinhaltiga e-cigaretter bara och/eller total för års då information förelåg. – E-cigarettes with nicotine/ E-cigarettes total was calculated only for years when information was available.

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK). THL (vuodet 2012–2014). Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) (2016–2017). THL; FinSote (vuodesta 2018 alkaen). THL.

Källor: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL (år 2012–2014). Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) (2016–2017). THL; FinSote (från och med år 2018). THL.

Sources: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL (years 2012–2014). Regional Health and Well-being Study (ATH) (2016–2017). THL; FinSote (from 2018 onwards). THL.

Liitetaulukko 6. Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakoiden 14–20-vuotiaiden osuus 2000–2021

Tabellbilaga 6. Andelen 14–20-åringar som röker dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) 2000–2021

Appendix Table 6. Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily or currently (daily or occasionally), 2000–2021

Vuosi År Year	Koulutyyppi ja sukupuoli – Skoltyp och kön – Type of school and gender												N
	Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school			Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat Första och andra årens studerande i gymnasiet Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school			Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter Students in the 1st and 2nd grade of vocational school			Kaikki – Alla – All			
	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	
%													
Päivittäin – Dagligen – Daily													
2000–2001	25	22	24	18	19	19	143 255
2002–2003	22	20	21	17	19	18	152 006
2004–2005	18	17	18	14	15	15	155 760
2006–2007	16	14	15	11	12	12	159 566
2008–2009	17	14	15	10	11	10	39	40	39	21	17	19	196 724
2010–2011	17	14	15	10	11	11	40	39	39	21	18	19	190 426
2013	15	12	13	8	8	8	35	37	36	18	15	16	180 316
2015	10	8	9	5	6	6	28	33	30	14	13	13	118 909
2017	8	6	7	3	4	3	21	26	23	10	8	9	132 141
2019	6	5	6	2	3	3	17	21	18	7	6	7	150 426
2021	6	4	5	2	2	2	17	18	18	7	5	6	154 706
Nykyisin¹⁾ – För närvarande¹⁾ – Currently¹⁾													
2000–2001	39	41	40	37	41	39	143 255
2002–2003	33	36	35	34	38	36	152 006
2004–2005	29	32	31	30	34	32	155 760
2006–2007	27	28	28	29	31	30	159 566
2008–2009	29	29	29	29	31	30	52	54	53	34	34	34	196 724
2010–2011	28	28	28	28	31	30	52	54	53	34	34	34	190 426
2013	26	24	25	25	28	27	48	52	50	31	30	30	180 316
2015	19	17	18	21	22	22	41	47	43	26	26	26	118 909
2017	17	15	16	17	17	17	36	39	37	21	19	20	132 141
2019	16	15	15	17	17	17	34	37	35	19	18	19	150 426
2021	14	13	13	16	16	16	35	35	35	18	16	17	154 706

1) Päivittäin tai satunnaisesti. – Dagligen eller tidvis. – Daily or occasionally.

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. – Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. – Source: The School Health Promotion Study. THL.

Liitetaulukko 7. Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakkatuotteita käyttävien 14–20-vuotiaiden osuudet 2000–2021

Tabellbilaga 7. Andelen 14–20-åringar som använder tobaksprodukter dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) 2000–2021

Appendix Table 7. Percentage of 14–20-year-olds who use tobacco products daily or currently (daily or occasionally), 2000–2021

Vuosi År Year	Koulutyyppi ja sukupuoli – Skoltyp och kön – Type of school and gender												N
	Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan <i>Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school</i>			Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat Första och andra årens studerande i gymnasiet <i>Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school</i>			Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter <i>Students in the 1st and 2nd grade of vocational school</i>			Kaikki – Alla – All			
	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	
%													
Päivittäin – Dagligen – Daily													
2000–2001	26	22	24	20	19	20	144 946
2002–2003	23	20	21	19	19	19	153 180
2004–2005	19	17	18	16	15	15	157 799
2006–2007	17	14	16	13	12	12	161 407
2008–2009	18	14	16	13	10	11	41	39	41	22	17	20	198 685
2010–2011	19	14	16	15	11	13	43	39	41	24	17	21	192 120
2013	19	12	15	15	9	11	41	37	39	23	15	19	182 070
2015	15	8	11	13	6	9	38	33	36	21	13	17	120 237
2017	12	7	9	10	4	7	34	27	31	17	9	13	132 300
2019	11	6	8	9	4	6	31	25	29	14	8	11	153 746
2021	9	5	7	6	3	5	27	22	25	11	6	9	158 836
Nykyisin¹⁾ – För närvarande¹⁾ – Currently¹⁾													
2000–2001	42	41	41	40	41	41	144 946
2002–2003	36	36	36	38	38	38	153 180
2004–2005	31	32	32	33	33	33	157 799
2006–2007	29	28	29	32	32	32	161 407
2008–2009	31	29	30	33	31	32	55	54	55	37	34	36	198 685
2010–2011	32	29	30	34	32	33	57	54	55	39	34	36	192 120
2013	34	25	29	35	29	32	57	52	55	39	31	35	182 070
2015	27	17	22	31	23	26	52	48	50	35	26	31	120 237
2017	24	16	20	25	18	21	49	41	46	30	20	25	132 300
2019	20	15	18	24	18	20	46	40	44	26	19	22	153 746
2021	17	13	15	19	17	18	42	38	40	22	17	19	158 836

1) Päivittäin tai satunnaisesti. – Dagligen eller tidvis. – Daily or occasionally.

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. – Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. – Source: The School Health Promotion Study. THL.

Liitetaulukko 8. Ei koskaan tupakoineiden¹⁾ 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1979–2020

Tabellbilaga 8. Andelen personer som aldrig rökt¹⁾ 20–64-åriga enligt kön och ålder 1979–2020

Appendix Table 8. Percentage of people never having smoked¹⁾ 20–64-year-olds by sex and age in 1979–2020

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age					Ikä – Ålder – Age					
	20–34	35–49	50–64	Yhteensä Totalt Total	N	20–34	35–49	50–64	Yhteensä Totalt Total	N	
	%										
1979	21	23	19	21	2 346	36	60	75	56	2 135	37
1980	21	22	19	21	2 201	35	59	77	56	2 041	38
1981	24	24	20	23	1 906	36	55	75	54	1 745	38
1982	23	27	24	25	1 909	37	60	76	57	1 677	40
1983	27	27	23	26	1 795	32	55	72	51	1 782	38
1984	28	26	23	26	1 552	37	55	74	54	1 801	41
1985	26	25	24	25	1 456	36	58	73	54	1 575	40
1986	26	21	24	24	1 696	32	55	73	52	1 940	39
1987	31	24	30	28	1 653	37	47	73	50	1 932	40
1988	31	24	26	27	1 705	36	48	73	50	1 795	39
1989	35	26	28	29	1 647	37	49	75	52	1 816	41
1990	34	24	28	29	1 652	39	44	67	49	1 789	39
1991	32	28	28	29	1 607	42	44	71	51	1 813	41
1992	33	24	31	29	1 526	40	41	70	49	1 758	40
1993	35	24	27	28	1 446	42	43	69	50	1 638	40
1994	34	27	28	29	1 476	43	45	70	51	1 624	41
1995	28	23	25	25	1 523	35	36	62	43	1 726	35
1996	28	24	24	25	1 505	35	37	66	45	1 708	36
1997	31	22	23	25	1 434	33	34	58	41	1 716	34
1998	28	24	29	26	1 537	35	38	59	43	1 614	35
1999	31	25	29	28	1 362	36	36	58	42	1 622	36
2000	31	25	25	28	1 426	35	33	54	41	1 726	35
2001	33	27	25	28	1 438	32	35	58	42	1 668	35
2002	29	27	25	27	1 350	38	36	51	42	1 574	35
2003	32	32	26	30	1 376	36	38	48	41	1 628	36
2004	26	27	26	26	1 374	33	38	49	40	1 664	34
2005	34	25	22	26	1 398	33	40	46	40	1 602	34
2006	36	33	26	31	1 335	38	37	49	42	1 618	37
2007	27	26	25	26	1 305	33	40	47	41	1 659	35
2008	34	27	29	29	1 267	39	41	44	42	1 683	36
2009	34	36	29	32	1 164	35	43	46	42	1 539	38
2010	40	32	27	32	1 142	38	45	44	43	1 434	38
2011	35	33	26	30	1 127	40	46	46	44	1 466	38
2012	35	34	26	31	1 031	42	36	43	40	1 367	36
2013	38	34	32	34	1 008	37	47	45	44	1 343	39
2014	34	37	36	36	1 042	40	47	43	44	1 400	41
2015	39	37	35	37	4 977	46	49	47	47	6 574	42
2016	50	46	36	44	545	42	52	47	47	779	46
2017	44	45	33	40	1 021	55	53	49	52	1 288	46
2018	41	32	29	34	4 648	45	43	39	42	6 231	38
2020	39	33	27	33	5 300	48	43	39	43	6 790	38

1) Kysymysmuotoilut ovat olleet hieman erilaisia eri tutkimuksissa (AVTK, ATH, FinSote). – Frågeformer har växlat lite mellan olika undersökningar (AVTK, ATH, FinSote). – *Interrogatives have been slightly different between different surveys (AVTK, ATH, FinSote).*

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK). THL (vuodet 1979–2014). Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) (2015–2017) THL; FinSote (vuodesta 2018 alkaen). THL.

Källor: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL (år 1979–2014). Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) (år 2015–2017). THL; FinSote (från och med år 2018). THL.

Sources: *Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL (years 1979–2014). Regional Health and Well-being Study (ATH) (years 2015–2017). THL; FinSote (from 2018 onwards). THL.*

Liitetaulukko 9. Ei koskaan tupakoineiden¹⁾ 65–84-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1993–2020

Tabellbilaga 9. Andelen personer i pensionsåldern som aldrig rökt¹⁾ 65–84-åriga enligt kön och ålder 1993–2020

Appendix Table 9. Percentage of elderly people never having smoked¹⁾ 65–84-year-olds by sex and age in 1993–2020

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males						Naiset – Kvinnor – Females					
	Ikä – Ålder – Age						Ikä – Ålder – Age					
	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Totalt Total	N	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Totalt Total	N
	%											
1993	21	21	21	33	24	1 008	79	75	80	87	80	952
1995	27	19	24	33	26	995	73	80	76	89	79	916
1997	26	26	19	26	24	913	79	76	81	89	81	867
1999	30	24	20	33	26	828	77	78	79	82	79	870
2001	35	30	25	30	30	968	73	75	76	82	76	892
2003	30	32	25	30	29	891	72	76	77	82	77	906
2005	36	33	36	30	34	909	75	75	78	77	76	901
2007	29	41	31	30	33	882	69	70	80	79	74	888
2009	31	33	32	39	33	827	66	72	80	83	75	853
2011	29	36	40	39	36	834	58	72	72	82	71	825
2013	31	36	38	49	38	858	58	64	74	81	69	860
2015	35	36	42	45	44	3 426	58	68	78	85	84	4 551
2016	35	36	37	59	46	493	58	78	78	85	83	583
2017	32	32	40	45	52	865	54	65	72	78	87	1 175
2018	23	30	32	38	29	5 706	45	54	61	68	55	6 949
2020	29	28	27	32	29	6 064	40	48	53	63	49	7 342

1) Kysymysmuotoilut ovat olleet hieman erilaisia eri tutkimuksissa (AVTK, ATH, FinSote). – Frågeformer har växlat lite mellan olika undersökningar (AVTK, ATH, FinSote). – *Interrogatives have been slightly different between different surveys (AVTK, ATH, FinSote).*

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveystietäytyminen (EVTK) (1993–2013). THL. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) (2015–2017). THL; FinSote (vuodesta 2018 alkaen). THL.

Källor: Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) (år 1993–2013). THL. Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) (2015–2017). THL; FinSote (från och med år 2018), THL.

Sources: *Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population (EVTK) (years 1993–2013). THL. Regional Health and Well-being Study (ATH) (2015–2017). THL; FinSote (from 2018 onwards). THL.*

Liitetaulukko 10. Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaavien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 2000–2020

Tabellbilaga 10. Andelen 20–64-åringar som snus dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) enligt kön och ålder 2000–2020

Appendix Table 10. Percentage of 20–64-year-olds daily and currently (daily or occasionally) users of snus by sex and age in 2000–2020

Nuuskan käyttö Snusanvändning Using snus	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age					Ikä – Ålder – Age					
	20–34	35–49	50–64	Yhteensä Totalt Total	N	20–34	35–49	50–64	Yhteensä Totalt Total	N	
%											
Päivittäin – Dagligen – Daily											
2000	4	1	-	1	1 426	-	-	-	-	1 739	1
2001	4	1	-	1	1 428	-	-	-	-	1 662	1
2002	3	1	-	1	1 340	1	-	1	-	1 571	1
2003	4	2	1	2	1 370	-	-	-	-	1 617	1
2004	7	1	-	3	1 377	-	-	-	-	1 652	1
2005	5	3	-	2	1 394	-	-	-	-	1 583	1
2008	3	2	1	2	1 224	-	-	-	-	1 592	1
2009	4	1	1	2	1 151	-	-	-	-	1 529	1
2010	3	2	-	2	1 076	-	-	-	-	1 350	1
2011	2	3	-	2	1 071	-	-	-	-	1 375	1
2012	5	2	-	2	999	-	-	-	-	1 324	1
2013	5	5	-	3	975	-	1	-	-	1 295	1
2014	6	3	-	2	1 022	-	-	-	-	1 363	1
2016	6	4	-	4	540	1	-	-	-	765	2
2017	9	3	2	5	1 356	1	1	-	1	1 847	3
2018	8	6	1	5	4 700	-	-	-	-	6 253	3
2019	9	6	2	5	1 492	1	-	-	-	2 022	3
2020	12	7	2	7	5 325	2	-	-	1	6 814	4
Nykyisin – För närvarande – Currently											
2000	7	2	-	3	1 426	1	-	-	-	1 739	1
2001	9	2	-	3	1 428	-	-	-	-	1 662	2
2002	7	3	1	3	1 340	1	-	1	-	1 571	2
2003	9	4	1	4	1 370	-	-	-	-	1 617	2
2004	14	3	1	5	1 377	-	-	-	-	1 652	2
2005	11	5	1	5	1 394	1	-	-	-	1 583	2
2008	12	6	2	6	1 224	1	-	-	-	1 592	3
2009	13	4	2	5	1 151	1	-	-	-	1 529	3
2010	14	7	-	6	1 076	-	-	-	-	1 350	3
2011	11	7	1	5	1 071	1	-	-	-	1 375	3
2012	14	6	1	6	999	1	-	-	-	1 324	3
2013	14	9	1	7	975	1	1	-	1	1 295	3
2014	15	5	1	5	1 022	1	-	1	-	1 363	3
2016	13	10	-	8	540	5	-	-	-	765	5
2017	19	9	4	12	1 356	3	2	-	2	1 847	7
2018	18	13	3	10	4 700	3	-	-	1	6 253	6
2019	20	12	4	12	1 492	2	-	-	1	2 022	6
2020	22	12	3	12	5 325	4	1	-	2	6 814	7

Vuosina 2006 ja 2007 nuuskan käyttöä ei ole kysytty. – År 2006 och 2007 har man inte frågat om användningen av snus. – Use of snus was not surveyed in 2006 and 2007.

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK). THL (vuodet 2000–2014). Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) (2016–2017). THL; FinSote (vuodesta 2018 alkaen). THL.

Källor: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL (år 2000–2014). Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) (2016–2017). THL; FinSote (från och med år 2018). THL.

Sources: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL (years 2000–2014). Regional Health and Well-being Study (ATH) (2016–2017). THL; FinSote (from 2018 onwards). THL.

Liitetaulukko 11. Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaavien 14–20-vuotiaiden osuus 2000–2021

Tabellbilaga 11. Andelen 14–20-åringar som snus dagligen eller för närvarande (dagligen eller tidvis) 2000–2021

Appendix Table 11. Percentage of 14–20-year-olds who use snus daily or currently present (daily or occasionally), 2000–2021

Vuosi År Year	Koulutyyppi ja sukupuoli – Skoltyp och kön – Type of school and gender												N
	Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan <i>Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school</i>			Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat Första och andra årens studerande i gymnasiet <i>Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school</i>			Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter <i>Students in the 1st and 2nd grade of vocational school</i>			Kaikki – Alla – All			
	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	Pojat Pojkar Boys	Tytöt Flickor Girls	Yhteensä Totalt Total	

%

Päivittäin – Dagligen – Daily

2000–2001	3	-	2	3	-	2	143 831
2002–2003	3	-	1	3	-	1	152 308
2004–2005	2	-	1	3	-	1	156 988
2006–2007	3	-	1	3	-	1	159 749
2008–2009	3	-	1	4	-	2	4	-	3	3	-	2	196 665
2010–2011	4	-	2	6	-	2	5	-	3	5	-	2	190 089
2013	6	1	3	8	-	4	10	-	6	7	-	4	180 437
2015	8	1	4	9	-	4	13	1	8	10	1	5	119 946
2017	8	1	4	8	1	4	17	2	11	10	1	6	131 929
2019	8	2	5	7	1	4	20	6	15	10	3	6	153 053
2021	6	2	4	5	1	3	16	7	12	7	2	5	157 851

Nykyisin¹⁾ – För närvarande¹⁾ – Currently¹⁾

2000–2001	15	2	8	13	1	6	143 831
2002–2003	11	1	6	12	1	6	152 308
2004–2005	10	1	6	11	1	5	156 988
2006–2007	10	2	6	11	1	6	159 749
2008–2009	12	2	7	14	2	7	19	3	12	14	2	8	196 665
2010–2011	16	3	9	20	3	10	26	5	17	19	3	11	190 089
2013	24	4	14	24	4	12	33	6	21	26	4	15	180 437
2015	20	4	12	23	4	11	35	7	23	25	4	15	119 946
2017	17	4	11	16	3	9	35	9	25	21	5	13	131 929
2019	15	6	10	15	4	8	35	15	26	18	6	12	153 053
2021	11	4	8	10	4	6	29	15	23	14	5	9	157 851

1) Päivittäin tai satunnaisesti. – Dagligen eller tidvis. – Daily or occasionally.

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. – Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. – Source: The School Health Promotion Study. THL.

Liitetaulukko 12. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 1980–2020 (joulu-marraskuu)

 Tabellbilaga 12. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ 1980–2020 (december-november)

 Appendix Table 12. Consumption of tobacco products¹⁾, 1980–2020 (December-November)

Vuosi År Year	Verolliset – Skattebelagda – Taxable				Verottomat ²⁾ – Skattefria ²⁾ – Untaxable ²⁾	
	Savukkeet	Sikarit	Irtotupakka	Yhteensä	Savukkeet	Nuuska ja purutupakka ²⁾
	Cigaretter	Cigarrer	Löstobak	Totalt	Cigaretter	Snus och tuggtobak ⁴⁾
	Cigarettes	Cigars	Loose tobacco	Total	Cigarettes	Snus and chewing tobacco ²⁾
milj. kpl	milj. kpl	1 000 kg	milj. kpl	milj. kpl	1 000 kg ³⁾	
milj. st.	milj. st.		milj. st.	milj. st.		
mill. pcs	mill. pcs		mill. pcs	mill. pcs		
1980	6 886	64	1 013	8 508	..	22
1985	7 129	64	855	8 508	..	26
1990	7 465	88	646	8 547	..	89
1991	7 623	80	739	8 840	..	103
1992	6 365	82	810	7 693	..	99
1993	5 920	65	1 016	7 548	..	92
1994	5 729	64	1 118	7 513	..	93 ⁴⁾
1995	5 142	63	1 041	6 807	..	14
1996	4 876	63	944	6 391	..	.
1997	4 794	67	1 062	6 495	..	.
1998	4 850	67	1 045	6 525	..	.
1999	4 753	73	1 007	6 375	..	.
2000	4 754	80	1 005	6 380	..	.
2001	4 849	80	945	6 383	..	.
2002	4 897	85	940	6 428	..	.
2003	4 789	86	937	6 317	..	.
2004	4 941	89	881	6 385	..	.
2005	5 023	94	886	6 480	..	.
2006	5 050	98	807	6 390	781	.
2007	4 952	103	768	6 237	761	.
2008	4 898	110	754	6 168	764	.
2009	4 935	113	847	6 351	712	171 ⁵⁾
2010	4 715	123	658	5 850	616	199 ⁵⁾
2011	4 798	126	826	6 195	668	205 ⁵⁾
2012	4 665	125	641	5 776	610	268 ⁵⁾
2013	4 865	124	814	6 241	583	214 ⁵⁾
2014	4 317	117	663	5 454	488	200 ⁵⁾
2015	4 391	121	701	5 590	602	288 ⁵⁾
2016	4 787	123	480	5 648	505	260 ⁵⁾
2017	4 113 ⁶⁾	161	610	5 212	525	404 ⁵⁾
2018	4 133 ⁶⁾	148	712	5 376	337	521 ⁵⁾
2019	3 107	.. ⁷⁾	550	3 953	402	443 ⁵⁾
2020	2 957 ⁶⁾	.. ⁷⁾	625	3 919	191	307 ⁵⁾

1) Vuosina 1980–1994: Tukkukaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995–: Verolliseen kulutukseen luovutetut tupakkatuotteet. – Åren 1980–1994: Partihandels inköp och import; Åren 1995–: Tobaksprodukter som frisläppts för skattepliktig konsumtion. – 1980–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Lähde: Kantar TNS haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta. – Källa: Kantar TNS intervjuundersökning: Resandeförseln av tobaksprodukter. – Source: Kantar TNS interview survey: Private import of tobacco products.

3) Vuodet 1980–1989: Pi. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonnin. – Åren 1980–1989: Exkl. Import; 1990–1994: Inkluderar importen. – Years 1980–1989: Excl. Imports; 1990–1994: Incl. Imports.

4) Joulukuu 1994 ja tammi-helmikuu 1995. – December 1994 och januari-februari 1995. – Dec. 1994 and Jan.-Feb. 1995.

5) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.

6) Vuosina 2017–2018 ja 2020 verottomiin varastoihin palautettiin poikkeuksellisen suuria määriä savukkeita, jolloin verollisten savukkeiden määrä oli todellisuudessa pienempi. – Under åren 2017–2018 och 2020 återlämnades en exceptionellt stor mängd cigaretter till skattefria lager, varmed den egentliga mängden cigaretter var mindre. – In the years 2017–2018 and 2020, a record amount of cigarettes was returned to the tax warehouse, making the number of taxable cigarettes lower in reality.

7) Aineiston laatuerojen vuoksi sikareiden tietoja vuosilta 2019 ja 2020 ei julkaista. – På grund av kvalitetsavvikelser i materialet publiceras inte uppgifterna om användningen av cigarrer från 2019 och 2020. – Because of quality deviations in the data, figures for cigars are not published for the years 2019 and 2020.

Lähde: Verohallinto – Källa: Skatteförvaltningen. – Source: Finnish Tax Administration.

Liitetaulukko 13. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2020 (joulu-marraskuu)

 Tabellbilaga 13. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ per 15 år fylld invånare 1980–2020 (december-november)

 Appendix Table 13. Consumption of tobacco products¹⁾ per persons aged 15 or over, 1980–2020 (December-November)

Vuosi År Year	Verolliset – Skattebelagda – Taxable				Verottomat ²⁾ – Skattefria ²⁾ – Untaxable ²⁾	
	Savukkeet Cigarettes Cigarettes	Sikarit Cigarrar Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Yhteensä Totalt Total	Savukkeet Cigaretter Cigarettes	Nuuska ja purutupakka ²⁾ Snus och tuggtobak ²⁾ Snus and chewing tobacco ²⁾
	kpl st. pcs	kpl st. pcs	g	kpl st. pcs	kpl st. pcs	g ³⁾
1980	1 808	17	266	2 234	..	.
1985	1 804	16	216	2 154	..	.
1990	1 855	22	161	2 124	..	22
1991	1 883	20	183	2 183	..	25
1992	1 562	20	199	1 888	..	24
1993	1 445	16	248	1 842	..	22
1994	1 392	16	272	1 825	..	23 ⁴⁾
1995	1 243	15	252	1 646	..	3
1996	1 174	15	227	1 538	..	.
1997	1 148	16	254	1 556	..	.
1998	1 156	16	249	1 555	..	.
1999	1 127	17	239	1 511	..	.
2000	1 122	19	237	1 506	..	.
2001	1 140	19	222	1 500	..	.
2002	1 146	20	220	1 505	..	.
2003	1 116	20	218	1 137	..	.
2004	1 146	21	204	1 481	..	.
2005	1 159	22	204	1 495	..	.
2006	1 158	22	185	1 465	179	.
2007	1 128	23	175	1 420	173	.
2008	1 108	25	171	1 395	173	.
2009	1 109	25	190	1 427	160	38 ⁵⁾
2010	1 054	27	147	1 307	138	44 ⁵⁾
2011	1 066	28	183	1 377	148	46 ⁵⁾
2012	1 031	28	142	1 277	135	59 ⁵⁾
2013	1 070	27	179	1 373	128	47 ⁵⁾
2014	946	26	145	1 195	107	44 ⁵⁾
2015	958	26	153	1 220	131	63 ⁵⁾
2016	1 041	27	104	1 228	110	57 ⁵⁾
2017	891 ⁶⁾	35	132	1 129	114	88 ⁵⁾
2018	893 ⁶⁾	32	154	1 161	73	113 ⁵⁾
2019	669	.. ⁷⁾	118	851	87	95 ⁵⁾
2020	634 ⁶⁾	.. ⁷⁾	134	840	41	66 ⁵⁾

1) Vuosina 1980–1994: Tukku kaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995–: Verolliseen kulutukseen luovutetut tupakkatuotteet. – Åren 1980–1994: Partihandeln inköp och import; Åren 1995–: Tobaksprodukter som frisläppts för skattepliktig konsumtion. – 1980-1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Lähde: Kantar TNS haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta. – Källa: Kantar TNS intervjuundersökning: Resandeförseln av tobaksprodukter. – Source: Kantar TNS interview survey: Private import of tobacco products.

3) Vuodet 1980–1989: Pl. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonin. – Åren 1980-1989: Exkl. Import; 1990–1994: Inkluderar importen. – Years 1980–1989: Excl. Imports; 1990–1994: Incl. Imports.

4) Joulukuun 1994 ja tammi-helmikuu 1995. – December 1994 och januari-februari 1995. – Dec. 1994 and Jan.-Feb. 1995.

5) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.

6) Vuosina 2017–2018 ja 2020 verottomiin varastoihin palautettiin poikkeuksellisen suuria määriä savukkeita, jolloin verollisten savukkeiden määrä oli todellisuudessa pienempi. – Under åren 2017–2018 och 2020 återlämnades en exceptionellt stor mängd cigaretter till skattefria lager, varmed den egentliga mängden cigaretter var mindre. – In the years 2017–2018 and 2020, a record amount of cigarettes was returned to the tax warehouse, making the number of taxable cigarettes lower in reality.

7) Aineiston laatupoikkeamien vuoksi sikareiden tietoja vuosilta 2019 ja 2020 ei julkaista. – På grund av kvalitetsavvikelser i materialet publiceras inte uppgifterna om användningen av cigarrer från 2019 och 2020. – Because of quality deviations in the data, figures for cigars are not published for the years 2019 and 2020.

Lähde: Verohallinto – Källa: Skatteförvaltningen. – Source: Finnish Tax Administration.

Liitetaulukko 14. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15–64 vuotta täyttäneitä kohti 1981–2020 (joulu-marraskuu)

 Tabellbilaga 14. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ per 15–64 år fylld invånare 1981–2020 (december-november)

 Appendix Table 14. Consumption of tobacco products¹⁾ per persons aged 15–64, 1981–2020 (December–November)

Vuosi År Year	Verolliset – Skattebelagda – Taxable				Verottomat ²⁾ – Skattefria ²⁾ – Untaxable ²⁾	
	Savukkeet Cigaretter Cigarettes	Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Yhteensä Totalt Total	Savukkeet Cigaretter Cigarettes	Nuuska ja purutupakka ²⁾ Snus och tuggtobak ⁵⁾ Snus and chewing tobacco ²⁾
	kpl st. pcs	kpl st. pcs	g	kpl st. pcs	kpl st. pcs	g ³⁾
1981	2 165	19	293	2 633	..	8
1982	2 154	17	744	2 596	..	8
1983	2 198	18	273	2 636	..	8
1984	2 122	19	269	2 555	..	8
1985	2 135	19	256	2 548	..	8
1986	2 141	21	235	2 523	..	8
1987	2 210	23	226	2 579	..	7
1988	2 260	23	212	2 609	..	7
1989	2 284	26	204	2 623	..	5
1990	2 224	26	192	2 547	..	27
1991	2 252	24	219	2 623	..	31
1992	1 180	24	239	2 273	..	29
1993	1 743	19	299	2 222	..	27
1994	1 683	19	328	2 207	..	27 ⁴⁾
1995	1 508	18	305	1 996	..	4
1996	1 427	18	276	1 871	..	.
1997	1 399	20	310	1 895	..	.
1998	1 409	19	304	1 896	..	.
1999	1 376	21	291	1 845	..	.
2000	1 372	23	290	1 842	..	.
2001	1 397	23	272	1 839	..	.
2002	1 408	24	270	1 848	..	.
2003	1 375	25	269	1 399	..	.
2004	1 416	26	253	1 442	..	.
2005	1 435	27	253	1 462	..	.
2006	1 440	28	230	1 468	223	.
2007	1 407	29	218	1 437	216	.
2008	1 385	31	213	1 744	216	.
2009	1 391	32	239	1 790	201	48 ⁵⁾
2010	1 328	35	185	1 648	174	56 ⁵⁾
2011	1 356	36	233	1 750	189	58 ⁵⁾
2012	1 323	35	182	1 639	173	76 ⁵⁾
2013	1 387	35	232	1 779	166	61 ⁵⁾
2014	1 236	34	190	1 562	140	57 ⁵⁾
2015	1 263	35	202	1 608	173	83 ⁵⁾
2016	1 382	36	139	1 631	146	75 ⁵⁾
2017	1 192 ⁶⁾	47	177	1 510	152	117 ⁵⁾
2018	1 202 ⁶⁾	43	207	1 564	98	152 ⁵⁾
2019	907	.. ⁷⁾	160	1 154	117	129 ⁵⁾
2020	863 ⁶⁾	.. ⁷⁾	182	1 144	56	90 ⁵⁾

1) Vuosina 1981–1994: Tukkukaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995– : Verolliseen kulutukseen luovutetut tupakkatuotteet. – Åren 1981–1994: Partihandels inköp och import; Åren 1995–: Tobaksprodukter som frisläppts för skattepliktig konsumtion. – 1981–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Lähde: Kantar TNS haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta. – Källa: Kantar TNSs intervjuundersökning: Resandeförseln av tobaksprodukter. – Source: Kantar TN interview survey: Private import of tobacco products.

3) Vuodet 1981–1989: Pl. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonnin. – Åren 1981–1989: Exkl. Import; 1990–1994: Inkluderar importen. – Years 1981–1989: Excl. Imports; 1990–1994: Incl. Imports.

4) Joulukuu 1994 ja tammi-helmikuu 1995. – December 1994 och januari-februari 1995. – Dec. 1994 and Jan.-Feb. 1995.

5) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.

6) Vuosina 2017–2018 ja 2020 verottomiin varastoihin palautettiin poikkeuksellisen suuria määriä savukkeita, jolloin verollisten savukkeiden määrä oli todellisuudessa pienempi. – Under åren 2017–2018 och 2020 återlämnades en exceptionellt stor mängd cigaretter till skattefria lager, varmed den egentliga mängden cigaretter var mindre. – In the years 2017–2018 and 2020, a record amount of cigarettes was returned to the tax warehouse, making the number of taxable cigarettes lower in reality.

7) Aineiston laatupoikkeamien vuoksi sikareiden tietoja vuosilta 2019 ja 2020 ei julkaista. – På grund av kvalitetsavvikelser i materialet publiceras inte uppgifterna om användningen av cigarrer från 2019 och 2020. – Because of quality deviations in the data, figures for cigars are not published for the years 2019 and 2020.

Lähde: Verohallinto – Källa: Skatteförvaltningen. – Source: Finnish Tax Administration.

Liitetaulukko 15. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 1975–2020 sekä tullin rikosasioissa haltuunottamat savukkeet 1980–2020

Tabellbilaga 15. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ 1975–2020 samt av tullen beslagtagna cigaretter 1980–2020

Appendix Table 15. Consumption of tobacco products¹⁾, 1975–2020 and cigarettes confiscated by the customs in criminal cases, 1980–2020

Vuosi År Year	Verolliset – Skattebelagda – Taxable				Verottomat ²⁾ – Skattefria ²⁾ – Untaxable ²⁾			Tullin haltuun- ottamat savukkeet Av tullen beslagtagna cigaretter Cigarettes confiscated by the customs
	Savukkeet Cigaretter Cigarettes	Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Yhteensä – Totalt – Total	Savukkeet Cigaretter Cigarettes	Nuuska ja purutupakka ²⁾ Snus och tuggtobak ²⁾ Snuff and chewing tobacco ²⁾		
	milj. kpl milj. st. mill. pcs	milj. kpl milj. st. mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg ³⁾	milj. kpl milj. st. mill. pcs	milj. kpl milj. st. mill. pcs	1 000 kg ³⁾	milj. kpl milj. st. mill. pcs
1975	8 140	143	812	6 416	9 532	..	27	..
1980	7 119	64	905	5 683	8 575	..	23	0,5
1985	6 829	66	851	5 449	8 204	..	27	0,1
1990	7 160	86	619	5 532	8 198	..	87	0,1
1995	5 192	65	929	4 434	6 686	..	.	1,4
2000	4 682	79	853	4 054	6 073	..	.	71,7
2001	4 833	83	946	4 253	6 371	..	.	27,8
2002	4 925	87	948	4 323	6 470	..	.	21,8
2003	4 799	86	933	3 291	6 320	..	.	19,4
2004	4 930	89	874	4 257	6 364	..	.	13,6
2005	5 078	95	882	4 373	6 530	..	.	28,3
2006	4 986	97	796	4 232	6 308	763	.	32,6
2007	4 928	104	767	4 178	6 212	812	.	22,8
2008 ⁷⁾	6 983	117	785	5 558	8 308	715	.	18,3
2009	3 522	116	939	2 521	5 083	738	172 ⁵⁾	16,0
2010	4 413	114	537	3 633	5 353	598	203 ⁵⁾	10,3
2011 ⁷⁾	6 370	153	1 049	5 496	8 137	665	221 ⁵⁾	12,5
2012	2 824	101	423	2 461	3 576	602	254 ⁵⁾	28,0 ⁴⁾
2013 ⁷⁾	6 928	137	1 068	5 846	8 708	589	209 ⁵⁾	3,8
2014 ⁷⁾	4 458	113	640	3 763	5 556	470	202 ⁵⁾	4,8
2015 ⁷⁾	5 053	119	684	4 206	6 224	606	290 ⁵⁾	3,4
2016 ⁷⁾	3 647	124	434	3 052	4 439	508	263 ⁵⁾	4,3
2017 ⁷⁾	4 184 ⁶⁾	199	706	3 825	5 469	501	425 ⁵⁾	3,0
2018 ⁷⁾	3 893 ⁶⁾	129	609	3 397	4 959	351	524 ⁵⁾	2,7
2019 ⁷⁾	2 761	.. ⁸⁾	639	2 670	3 744	402	535 ⁵⁾	2,7
2020 ⁷⁾	3 743 ⁶⁾	.. ⁸⁾	712	3 144	4 838	167	278 ⁵⁾	4,5

1) Vuodet 1975–1994: Tukku kaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995–: Verolliseen kulutukseen luovutetut tupakkatuotteet. – Åren 1975–1994: Partihandeln inköp och import; Åren 1995–: Tobaksprodukter som frisläppts för skattepliktig konsumtion. – 1975–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Lähde: Kantar TNS haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta. – Källa: Kantar TNS intervjuundersökning: Resandeförseln av tobaksprodukter. – Source Kantar TNS interview survey: Private import of tobacco products

3) Vuodet 1990–1994 sisältävät tuonnin, vuodet 1975–1989: pl tuonti. – Åren 1990–1994 inkluderar importen; Åren 1975–1989: exkl. import. – Years 1990–1994 incl. imports; 1975–1989: excl. imports.

4) Vuonna 2012 Tulli paljasti yhteensä 42,5 miljoonaa savuketta, jotka oli tuotu laittomasti Suomeen. Näistä savukkeista Tulli sai haltuunsa 28 miljoonaa ja 14,5 miljoonan savukkeen salakuljetus ja edelleen välittäminen pystyttiin selvittämään esitutkinnoissa. Haltuun otettujen savukkeiden määrä oli jopa kaksinkertainen verrattuna edellisen viiden vuoden ajan keskiarvoon. Määrään vaikuttaa kaksi suurempaa savuketakavarikkoa. Vuosina 2013–2014 ei tehty yhtään suurempaa savuketakavarikkoa. – År 2012 hittade Tullen sammanlagt 42,5 miljoner cigaretter som hade importerats illegallt till Finland. Av dessa beslagtogs Tullen 28 miljoner, och smuggling och vidareförmedling av 14,5 miljoner cigaretter kunde utredas genom polisutredningar. Mängden beslagtagna cigaretter var rentav dubbelt så stor jämfört med genomsnittet under de föregående fem åren. Två större cigarettbeslag inverkade på mängden. Åren 2013–2014 gjordes inga större cigarettbeslag. – In 2012, Customs exposed a total of 42.5 million cigarettes illegally brought to Finland. Customs confiscated 28 million of these cigarettes and was able to determine the smuggling and distribution of 14.5 million cigarettes in pre-trial investigations. The amount of confiscated cigarettes was up to twice the average rate of the previous five years. The amount is affected by two larger seizures. No major cigarette seizures took place in 2013–2014.

5) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.

6) Vuosina 2017–2018 ja 2020 verottomiin varastoihin palautettiin poikkeuksellisen suuria määriä savukkeita, jolloin verollisten savukkeiden määrä oli todellisuudessa pienempi. – Under åren 2017–2018 och 2020 återlämnades en exceptionellt stor mängd cigaretter till skattefria lager, varmed den egentliga mängden cigaretter var mindre. – In the years 2017–2018 and 2020, a record amount of cigarettes was returned to the tax warehouse, making the number of taxable cigarettes lower in reality.

7) Vuosina 2009, 2012 sekä 2014–2020 voimaan tulleiden tupakkaveron korotusten vuoksi tupakkatuotteiden luovutettiin edellisiin vuosina poikkeuksellisen paljon kulutukseen – Eftersom höjningen av tobaksaccisen som trädde i kraft i 2009, 2012 och 2014–2020 överläts exceptionellt mycket tobaksprodukter till konsumtion i de föregående åren – Due to increases in the cigarette tax rate that entered into force in 2009, 2012, and 2014–2020, the amount of tobacco products released for consumption was exceptionally high in the previous years.

8) Aineiston laatu poikkeamien vuoksi sikareiden tietoja vuosilta 2019 ja 2020 ei julkaista. – På grund av kvalitetsavvikelser i materialet publiceras inte uppgifterna om användningen av cigarrer från 2019 och 2020. – Because of quality deviations in the data, figures for cigars are not published for the years 2019 and 2020.

Lähde: Verohallinto – Källa: Skatteförvaltningen. – Source: Finnish Tax Administration.

Liitetaulukko 16. Tupakkatuotteiden hintaindeksit 1990–2020

Tabellbilaga 16. Tobaksprodukternas prisindex 1990–2020

Appendix Table 16. Indices of tobacco products, 1990–2020

Vuosi År Year	Elinkustannusindeksi Levnadskostnadsindex Cost-of-living index	Kuluttajahintaindeksi Konsumentprisindex Consumer price index	Tupakka yhteensä Tobak total Tobacco total	Savukkeet Cigaretter Cigarettes	Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco
	(1951:10=100)	(1990=100)				
1990	1 248	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1991	1 300	104,3	111,4	111,5	110,8	111,3
1992	1 333	107,4	118,3	118,3	110,8	123,1
1993	1 361	109,7	128,8	128,6	113,5	143,9
1994	1 376	110,9	131,4	131,2	114,1	149,5
1995	1 390	112,0	139,0	138,6	114,1	163,2
1996	1 398	112,6	147,3	146,8	119,8	179,5
1997	1 415	114,0	151,2	150,3	126,7	190,7
1998	1 435	115,6	155,5	153,9	128,5	204,1
1999	1 452	117,0	159,0	156,8	130,4	214,0
2000	1 501	120,9	163,8	160,4	136,4	233,4
2001	1 539	124,0	167,7	163,7	140,5	235,0
2002	1 563	126,0	169,3	165,3	144,4	234,9
2003	1 577	127,1	169,9	166,0	148,4	232,2
2004	1 580	127,3	167,7	163,5	149,9	232,4
2005	1 594	128,4	171,2	166,6	153,3	241,4
2006	1 622	130,7	175,4	171,0	155,1	244,3
2007	1 662	133,9	179,8	175,6	157,1	245,4
2008	1 730	139,4	183,2	179,2	159,9	247,3
2009	1 730	139,4	202,0	197,2	169,3	283,7
2010	1 751	141,1	211,7	205,8	179,5	310,4
2011	1 812	146,0	215,0	208,2	184,7	323,4
2012	1 863	150,1	228,8	220,0	197,8	366,0
2013	1 890	152,3	241,1	231,5	203,3	394,6
2014	1 910	153,9	254,3	244,0	217,1	418,7
2015	1 906	153,5	270,0	258,8	226,1	450,0
2016	1 913	154,1	279,8	267,4	238,2	477,5
2017	1 927	155,3	305,9	291,7	252,0	537,4
2018	1 948	156,9	336,3	320,8	268,9	594,9
2019	1 968	158,5	366,8	366,8	285,5	646,2
2020	1 974	159,0	394,6	376,9	296,9	706,8
Muutos – Förän- dring – Change %						
2019–2020	0,3	0,3	7,6	7,5	4,0	9,4

Lähde: Tilastokeskus. – Källa: Statistikcentralen. – Statistics Finland.

Liitetaulukko 17. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja tupakkatuotemenot 1990–2020

Tabellbilaga 17. Hushållens disponibla inkomster och utgifter för tobaksprodukter 1990–2020

Appendix Table 17. Households' disposable income and expenditure on tobacco products, 1990–2020

Vuosi År Year	Käytettävissä olevat tulot Disponibla inkomster Disposable income	Tupakkatuotemenot Utgifter för tobaksprodukter Expenditure of tobacco products	15 vuotta täyttänyttä kohti Per invånare år och över Per capita aged 15 and over	Tupakkatuotemenot käytettävissä olevista tuloista Utgifter för tobaks- produkter av disponibla inkomster Expenditure on tobacco products in relation to disposable income
	milj. € mn. € EUR million	milj. € mn. € EUR million	€	%
1990	44 475	913	227	2,1
1991	47 743	1 004	248	2,1
1992	48 643	1 056	259	2,2
1993	47 530	1 000	244	2,1
1994	46 026	977	237	2,1
1995	50 062	975	236	1,9
1996	50 381	990	238	2,0
1997	53 848	1 051	252	2,0
1998	56 697	1 053	251	1,9
1999	60 516	1 004	238	1,7
2000	62 836	1 041	246	1,7
2001	66 183	1 177	277	1,8
2002	69 534	1 207	283	1,7
2003	73 034	1 210	282	1,7
2004	76 668	1 221	283	1,6
2005	78 430	1 252	289	1,6
2006	81 398	1 279	293	1,6
2007	86 225	1 243	283	1,4
2008	91 074	1 246	282	1,4
2009	93 810	1 266	285	1,3
2010	97 958	1 286	287	1,3
2011	101 943	1 346	299	1,3
2012	104 575	1 340	296	1,3
2013	107 133	1 417	312	1,3
2014	108 271	1 446	317	1,3
2015	110 121	1 528	333	1,4
2016	112 209	1 584	344	1,4
2017	114 644	1 605	348	1,4
2018	118 319	1 757	380	1,5
2019 ¹⁾	121 868	1 835	395	1,5
2020 ¹⁾	121 872	1 903	408	1,6

1) Uudistetun kansantalouden tilinpidon ennakkotieto – Förhandsuppgift från den reviderade statistiken över nationalräkenskaperna – Preliminary data from revised national accounts.

Lähde: Tilastokeskus. – Källa: Statistikcentralen. – Statistics Finland.

Liitetaulukko 18. Valtion tupakkaverotulot 2002–2020

Tabellbilaga 18. Statens intäkter av tobaksskatten 2002–2020

Appendix Table 18. State revenue from excise duty on tobacco 2002–2020

Vuosi År Year	Savukkeet Cigaretter Cigarettes	Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Muut tupakkatuotteet Andra tobaksprodukter Other tobacco products	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ Total ¹⁾
milj. € – mn. € – EUR million					
Tupakkavero – Tobaksskatt – Excise duty on tobacco					
2002	531	9	52	8	600
2003	528	9	48	7	592
2004	538	9	46	7	600
2005	544	10	46	7	607
2006	563	11	44	7	625
2007	564	11	42	7	624
2008 ²⁾	570	12	41	7	630
2009 ²⁾	614	14	54	7	689
2010	629	15	47	7	698
2011 ²⁾	655	16	62	6	739
2012	674	18	55	6	753
2013 ²⁾	747	18	76	7	848
2014 ²⁾	694	19	66	6	785
2015 ²⁾	776	21	77	7	881
2016 ²⁾	889	23	56	7	975
2017 ²⁾	841	26	79	8	954
2018 ²⁾	967	34	105	9	1 115
2019 ²⁾	797	33	89	10	929
2020 ²⁾	897	42	109	11	1 059

1) Valtion tilinpäätöksen mukaisesti. – Enligt statens bokslut. – Pursuant to the final central government accounts.

2) Vuosina 2009, 2012 sekä 2014–2020 voimaan tulleiden tupakkaveron korotusten vuoksi tupakkatuotteiden luovutettiin edellisinä vuosina poikkeuksellisen paljon kulutukseen – Eftersom höjningen av tobaksaccisen som trädde i kraft i 2009, 2012 och 2014–2020 överläts exceptionellt mycket tobaksprodukter till konsumtion i de föregående åren – Due to increases in the cigarette tax rate that entered into force in 2009, 2012, and 2014–2020, the amount of tobacco products released for consumption was exceptionally high in the previous years.

Lähde: Valtiovarainministeriö. – Källa: Finansministeriet. – Ministry of Finance.

Liitetaulukko 19a. Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta¹⁾ 1998–2020

Tabellbilaga 19a. Skatternas andel av detaljhandelspriset för tobaksprodukter¹⁾ 1998–2020

Appendix Table 19a. Retail price of tobacco products¹⁾, proportions accounted for by taxes, 1998–2020

Hinnanmuutos alkaen Prisändring från Change in price	Vähittäismyyntihinta	Verot – Skatter – Taxes			Tupakkaveron osuus hinnasta
	Detaljhandelspris	Arvonlisävero	Arvovero	Yksikkövero	Tobaksskattens andel av priset
	Retail price	Mervärdesskatt	Värdeskatt	Enhetskatt	Tobacco tax share of the price
	€	%	%	€/1 000 kpl – st. – pcs.	%
Savukkeet (20 kpl) – Cigaretter (20 st.) – Cigarettes (20 pcs)					
1.1.1998	3,70	18,03	50,00	15,14	58,20
1.4.1999	3,78	18,03	50,00	15,14	58,00
1.2.2000	3,78	18,03	50,00	15,14	58,00
1.6.2000	3,87	18,03	50,00	15,14	57,80
1.1.2001	4,00	18,03	50,00	15,14	57,60
1.1.2002	4,00	18,03	50,00	15,13	57,60
1.1.2003	4,00	18,03	50,00	15,13	57,60
1.1.2004	4,00	18,03	50,00	15,13	57,60
1.1.2005	4,00	18,03	50,00	15,13	57,60
1.1.2006	4,10	18,03	50,00	15,13	57,40
1.1.2007	4,20	18,03	50,00	15,13	57,20
1.1.2008	4,30	18,03	50,00	15,13	57,00
1.1.2009	4,40	18,03	52,00	15,13	58,90
1.7.2010	4,40	18,70	52,00	17,50	60,00
1.1.2011	4,50	18,70	52,00	17,50	59,80
1.1.2012	4,89	18,70	52,00	22,50	61,20
1.1.2013	5,01	19,35	52,00	22,50	61,00
1.1.2014	5,47	19,35	52,00	28,00	62,20
1.1.2015	5,68	19,35	52,00	33,50	63,80
1.1.2016	5,96	19,35	52,00	37,50	64,58
1.7.2016	6,21	19,35	52,00	41,50	65,36
1.1.2017	6,50	19,35	52,00	45,50	65,99
1.7.2017	6,85	19,35	52,00	49,50	66,46
1.1.2018	7,05	19,35	52,00	53,75	67,24
1.7.2018	7,35	19,35	52,00	58,00	67,78
1.1.2019 ²⁾	7,58	19,35	52,00	62,25	68,73
1.7.2019	7,77	19,35	52,00	66,50	69,11
1.1.2020	8,47	19,35	52,00	69,75	68,48
1.7.2020	8,65	19,35	52,00	73,00	68,87

1) Vuoteen 2010 saakka kysytyimmän hintaluokan savuke. Vuodesta 2011 lähtien painotettu keskihinta. – Cigarrett i den mest efterfrågade priskategorin fram till 2010. Det vägda genomsnittspriset från och med 2011. – *Cigarette in the most popular price category until 2010. The weighted average price since 2011.*

2) Alkuvuonna 2019 keskihintaisten savukkeiden vero määräytyi vähimmäisveron 260,5 euro/1 000 kpl perusteella. – I början av år 2019 fastställdes skatten för cigarretter i genomsnittsprisklass utgående från minimiskatten 260,5 euro/1000 st. – *In the beginning of the year 2019, taxes for average-price cigarettes are determined by the minimum tax rate of €260,5/1000 cigarettes.*

Lähde: Verohallinto – Källa: Skatteförvaltningen. – Source: Finnish Tax Administration.

Liitetaulukko 19b. Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta¹⁾ 1998–2020

Tabellbilaga 19b. Skatternas andel av detaljhandelspriset för tobaksprodukter¹⁾ 1998–2020

Appendix Table 19b. Retail price of tobacco products¹⁾, proportions accounted for by taxes, 1998–2020

Hinnanmuutos alkaen Prisändring från Change in price	Vähittäismyyntihinta Detaljhandelspris Retail price	Verot – Skatter – Taxes				Tupakkaveron osuus hinnasta Tobaksskattens andel av priset Tobacco tax share of the price
		Arvonlisävero Mervärdesskatt Value added tax	Arvovero Värdeskatt Ad valorem tax	Yksikkövero Enhetskatt Specific tax		
		€	%	%	€	
Sikarit (10 kpl) – Cigarrer (10 st.) – Cigars (10 pcs)						
15.1.1998	4,71	18,03	22,00	..	22,00	
1.4.1999	5,05	18,03	22,00	..	22,00	
1.2.2000	5,28	18,03	22,00	..	22,00	
1.6.2000	5,55	18,03	22,00	..	22,00	
1.1.2001	5,55	18,03	22,00	..	22,00	
1.1.2002	4,58	18,03	22,00	..	22,00	
1.1.2003	4,63	18,03	22,00	..	22,00	
1.1.2004	4,82	18,03	22,00	..	22,00	
1.1.2005	4,75	18,03	22,00	..	22,00	
1.1.2006	4,86	18,03	22,00	..	22,00	
1.1.2007	4,20	18,03	22,00	..	22,00	
1.1.2008	4,30	18,03	22,00	..	22,00	
1.1.2009	4,40	18,03	24,00	..	24,00	
1.7.2010	4,40	18,70	25,00	..	25,00	
1.1.2011	5,06	18,70	25,00	..	25,00	
1.1.2012	5,38	18,70	27,00	..	27,00	
1.1.2013	5,34	19,35	27,00	..	27,00	
1.1.2014	5,62	19,35	28,00	..	28,00	
1.1.2015	5,79	19,35	30,00	..	30,00	
1.1.2016	5,74	19,35	31,00	..	31,00	
1.7.2016	6,07	19,35	32,00	..	32,00	
1.1.2017	5,64	19,35	33,00	..	33,00	
1.7.2017	4,83	19,35	34,00	..	34,00	
1.1.2018	6,32	19,35	34,00	0,010	37,97	
1.7.2018	6,79	19,35	34,00	0,015	36,82	
1.1.2019	6,87	19,35	34,00	0,020	37,85	
1.7.2019	6,91	19,35	34,00	0,025	39,07	
1.1.2020	7,18	19,35	34,00	0,030	39,00	
1.7.2020	7,06	19,35	34,00	0,035	41,08	

1) Vuoteen 2010 Tullen laskemat verotusarvot. Vuodesta 2011 keskihinta. – Fram till år 2010 Beskattningsvärdet som Tullen beräknat. Från och med år 2011 genomsnittspriset. – Taxable values until the year 2010, as calculated by the Finnish Customs. Average price from the year 2011.

Lähde: Verohallinto – Källa: Skatteförvaltningen. – Source: Finnish Tax Administration.

Liitetaulukko 19c. Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta¹⁾ 1998–2020

Tabellbilaga 19c. Skatternas andel av detaljhandelspriset för tobaksprodukter¹⁾ 1998–2020

Appendix Table 19c. Retail price of tobacco products¹⁾, proportions accounted for by taxes, 1998–2020

Hinnan- muutos alkaan Prisändring från Change in price	Vähittäismyyntihinta	Verot – Skatter – Taxes			Tupakkaveron osuus hinnasta Tobaksskattens andel av priset Tobacco tax share of the price
	Detaljhandelspris	Arvonlisävero	Arvovero	Yksikkövero	
	Retail price	Mervärdesskatt	Värdeskatt	Enhetsskatt	
	€	%	%	€/kg	%
Piippu- ja savuketupakka (40g) – Pip- och cigarettobak (40g) – Pipe and cigarette tobacco (40g)					
15.1.1998	5,52	18,03	48,00	2,02	49,50
1.4.1999	5,72	18,03	48,00	2,02	49,40
1.2.2000	6,12	18,03	48,00	3,62	50,40
1.6.2000	6,16	18,03	48,00	3,62	50,40
1.1.2001	6,16	18,03	48,00	3,62	50,40
1.1.2002	6,16	18,03	48,00	3,62	50,40
1.1.2003	6,56	18,03	48,00	3,62	50,20
1.1.2004	6,70	18,03	48,00	3,62	50,20
1.1.2005	6,70	18,03	48,00	3,62	50,20
1.1.2006	6,12	18,03	48,00	3,62	50,40
1.1.2007	7,08	18,03	48,00	3,62	50,00
1.1.2008	8,20	18,03	48,00	3,62	49,80
1.1.2009	8,48	18,03	48,00	6,50	51,10
1.7.2010	8,57	18,70	48,00	8,50	52,00
1.1.2011	8,04	18,70	48,00	8,50	51,90
1.1.2012	9,60	18,70	48,00	13,50	54,10
1.1.2013	10,10	19,35	48,00	13,50	53,60
1.1.2014	11,54	19,35	48,00	19,00	54,60
1.1.2015	12,79	19,35	48,00	24,50	55,90
1.1.2016	13,66	19,35	48,00	28,75	56,00
1.7.2016	14,34	19,35	48,00	33,00	57,10
1.1.2017	15,85	19,35	48,00	37,25	57,40
1.7.2017	16,16	19,35	48,00	41,50	58,27
1.1.2018	16,94	19,35	48,00	51,50	60,16
1.7.2018	17,45	19,35	48,00	61,50	62,10
1.1.2019	18,64	19,35	48,00	56,50	60,12
1.7.2019	19,55	19,35	48,00	61,50	60,58
1.1.2020	19,34	19,35	48,00	65,00	61,44
1.7.2020	20,50	19,35	48,00	68,50	61,37

1) Vuoteen 2010 Tullin laskemat verotusarvot. Vuodesta 2011 keskihinta. – Fram till år 2010 Beskattningsvärdet som Tullen beräknat. Från och med år 2011 genomsnittspriset. – Taxable values until the year 2010, as calculated by the Finnish Customs. Average price from the year 2011

Lähde: Verohallinto – Källa: Skatteförvaltningen. – Source: Finnish Tax Administration.

Liitetaulukko19d. Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta¹⁾ 1998–2020

Tabellbilaga 19d. Skatternas andel av detaljhandelspriset för tobaksprodukter¹⁾ 1998–2020

Appendix Table 19d. Retail price of tobacco products¹⁾, proportions accounted for by taxes, 1998–2020

Hinnan- muutos alkaen Prisändring från Change in price	Vähittäismyyntihinta Detaljhandelspris Retail price	Verot – Skatter – Taxes				Tupakkaveron osuus hinnasta Tobaksskattens andel av priset Tobacco tax share of the price
		Arvonlisävero Mervärdesskatt Value added tax	Arvovero Värdeskatt Ad valorem tax	Yksikkövero Enhetskatt Specific tax		
		€	%	%	€/kg	
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka (30g) – Tobacco for hand rolled cigarettes (30g) – Tobacco for hand rolled cigarettes (30g)						
15.1.1998	2,52	18,03	50,00	2,02	52,4	
1.4.1999	2,69	18,03	50,00	2,02	52,3	
1.2.2000	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8	
1.6.2000	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8	
1.1.2001	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8	
1.1.2002	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8	
1.1.2003	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8	
1.1.2004	2,85	18,03	50,00	3,62	53,8	
1.1.2005	2,85	18,03	50,00	3,62	53,8	
1.1.2006	2,85	18,03	50,00	3,62	53,8	
1.1.2007	2,85	18,03	50,00	3,62	53,8	
1.1.2008	2,95	18,03	50,00	3,62	53,7	
1.1.2009	2,95	18,03	52,00	6,50	58,6	
1.7.2010	3,50	18,70	52,00	10,00	60,6	
1.1.2011	3,68	18,70	52,00	10,00	60,2	
1.1.2012	4,41	18,70	52,00	16,50	63,2	
1.1.2013	4,40	19,35	52,00	16,50	63,3	
1.1.2014	4,84	19,35	52,00	20,00	65,4	
1.1.2015	5,22	19,35	52,00	23,50	65,5	
1.1.2016	5,10	19,35	52,00	26,00	66,1	
1.7.2016	5,68	19,35	52,00	28,50	67,4	
1.1.2017	5,94	19,35	52,00	31,00	67,7	
1.7.2017	6,19	19,35	52,00	33,50	68,2	
1.1.2018	6,52	19,35	52,00	36,25	68,7	
1.7.2018	6,80	19,35	52,00	39,00	69,2	
1.1.2019	7,13	19,35	52,00	41,75	69,6	
1.7.2019	7,36	19,35	52,00	44,50	70,1	
1.1.2020	7,69	19,35	52,00	46,50	70,1	
1.7.2020	7,94	19,35	52,00	48,50	70,3	

1) Vuoteen 2010 saakka kysytyimmän hintaluokan savuke. Vuodesta 2011 lähtien painotettu keskihinta. – Cigarette i den mest efterfrågade priskategorin fram till 2010. Det vägda genomsnittspriset från och med 2011. – Cigarette in the most popular price category until 2010. The weighted average price since 2011.

Lähde: Verohallinto – Källa: Skatteförvaltningen. – Source: Finnish Tax Administration.